

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta humanitních studií

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**Google v teorii a praxi u studentů Fakulty humanitních studií
Univerzity Karlovy**

Vypracovala: Jana Applová

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Jan Beseda

Praha 2011

Prohlášení

Prohlašuji, že předloženou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu

Souhlasím se zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 24. 6. 2011

.....
podpis

Poděkování:

Chtěla bych poděkovat svému vedoucímu práce Mgr. et Mgr. Janu Besedovi za věnovaný čas, ochotu a pomoc při zpracování této práce.

Anotace

Tato bakalářská práce se věnuje službám Google a jejich využití mezi studenty Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy. V první části se práce věnuje popisu historie společnosti Google od založení až po současnost a charakteristice dvou zakladatelů společnosti. Druhá část se zaměřuje na jednotlivé webové služby, které Google nabízí, nastiňuje jejich postavení na trhu a jejich možnou budoucnost. Ve třetí části se věnuje možnosti využití služeb Google ve školství a využití těchto služeb ke studiu. Na závěr teoretické části je nastíněna celková budoucnost společnosti Google v kontextu rychle se rozvíjejícího technologického odvětví, ve kterém působí a rizika, která bude muset překonat. V empirické části je prováděn kvalitativní výzkum se zaměřením na povědomí o společnosti Google a využití jejich webových aplikací mezi vybranými studenty FHS UK. Výzkum byl proveden na základě metody polostrukturovaného rozhovoru. Velký důraz byl kladen na významy, které studenti těmto službám přiřkládají.

Klíčové pojmy

Google, kyberantropologie, aplikace, operační systém, Gmail, Google Chrome, Google Dokumenty, Google Maps, Google Earth, Google Books, Android, cloud computing, kvalitativní výzkum, rozhovor, studenti

Annotation

This bachelor thesis is dedicated to Google services and their usage amongs students of Faculty of Humanities of Charles University. The first part is dedicated to history of Google from foundation until today and characteristics of its two founders. The second part describes each service, that is provided by Google, their market situation and possible future. Third part is about possibilities of using Google services in education and using them also for studiing. At the end of theory part is described future of Google in context of rapidly evolving technology business in which it operates and also risks which it will must go through. The empirical part consists of qualitative research with emphasis on awareness of Google as a company and usage of its applications amongs picked student of FHS UK. Research was conducted by using method of semi-structured interview. Big emphasis was put on meaning that these student apply to these services.

Key words

Google, cyberanthropology, application, operating system, Gmail, Google Chrome, Google Docs, Google Maps, Google Earth, Google Books, Android, cloud computing, qualitative research, interview, students

OBSAH

ÚVOD	7
1. CO JE TO GOOGLE	9
1.1. ZAKLADATELÉ	9
1.2. HISTORIE SPOLEČNOSTI	10
1.3. FUNGOVÁNÍ VYHLEDÁVAČE A PRINCIP OTEVŘENOSTI	13
1.4. BUSINESS MODEL	15
2. NÁSTROJE GOOGLE.....	17
2.1. DESKTOPOVÉ APLIKACE	17
2.2. OPERAČNÍ SYSTÉMY	21
2.3. WEBOVÉ APLIKACE	24
3. GOOGLE, STUDIUM A ŠKOLSTVÍ.....	33
4. BUDOUCNOST	36
4.1. BLÍZKÁ BUDOUCNOST A VIZE	36
4.2. KONKURENCE	37
4.3. BEZPEČNOST	40
5. EMPIRICKÁ ČÁST	42
5.1. METODOLOGIE	42
5.2. VYHODNOCOVÁNÍ A INTERPRETACE DAT	46
ZÁVĚR.....	55
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	56
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	63
PŘÍLOHY	64

ÚVOD

V poslední čtvrtině 20. století došlo k rozvoji komunikačních možností nabízených počítači a počítačovými systémy propojenými do nejrůznějších sítí. Nejvýznamnější a nejdůležitější z nich jsou celosvětová síť internet a s ní spojený World Wide Web, které umožňují rychlou výměnu a vyhledávání nejrůznějších typů informací, od textů po videozáznamy, bez ohledu na hranice států či kontinentů. Velmi rychle se tak začala rozvíjet „nová média“ (od např. elektronické pošty, přes diskusní kluby až po internetové deníky a www stránky), ve kterých jsou veškeré informace dostupné všem bez rozdílu na vzdálenost, čas či prostor.¹

Nové informační technologie a vědecké objevy v oboru mediální komunikace stále více ovlivňují fungování sociálních, ekonomických a politických systémů, boří hranice mezi lidmi a stroji a vytvářejí nový druh virtuální reality. Tento kulturní fenomén vedl ke vzniku nového oboru a subdisciplíny sociokulturní antropologie – kyberantropologie.²

Světů vládnu informační technologie a často řídí všechny sféry našeho života, od té soukromé, až po studijní a profesní. Většina lidí má dnes přístup k internetu. Neustále hledáme odpovědi na své otázky, hledáme potřebné informace. Ale aby bylo vyhledávání efektivnější, a obzvláště na internetu, byly vyvinuty vyhledávací služby, z nichž nejznámější je právě Google.

V naší době jsou nejcennější informace. A Google se stal jejich správcem.³ Tento vyhledávač denně zodpoví přibližně 2 miliardy dotazů, což je asi polovina všech celosvětových vyhledávání. V červnu 2005 dokázal Google hledat v 8,05 miliardách stránek, 1,3 miliardách obrázků a více jak miliardě zpráv z diskusních skupin. Nabízí své rozhraní v mnoha jazycích, samozřejmě včetně češtiny. Úspěch Googlu byl založen na zvládnutí slov.⁴ Dnes už to není jen

¹JIRÁK, Jan; KÖPPLOVÁ, Barbora. *Média a společnost*. Praha: Portál, 2007. str. 183

²SOUKUP, Václav. Kyberantropologie a kyberkultura. *ANTHROPOLOGIA INTEGRATA*. 2010, Vol. 1, No. 2, s. 15

³STROSS, Randall. *Planeta Google: O troufalém plánu jedné firmy organizovat všechno, co známe*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. str. 7 - 8

⁴STROSS, Randall. *Planeta Google: O troufalém plánu jedné firmy organizovat všechno, co známe*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. str. 121

obyčejný vyhledávač, protože nabízí mnohem více možností, např. založení emailu, nahrávání dokumentů a jejich zpřístupnění online. Najdeme zde také překladač, mapy, obrázky, videa, knihy, sociální síť a mnoho dalších aplikací. Rozšiřuje se také o speciální balíček aplikací od Googlu, a to nejprve do firem a nyní i do škol. Studentům a učitelům umožňuje snadnější vzájemnou komunikaci a škole ušetří náklady.

I taková společnost jako Google má své konkurenty. V poslední době se jako o největším konkurentovi Googlu mluví o sociální síti Facebook. Zde funguje systém uzavřených informací, sám její uživatel se rozhoduje, komu informace o sobě poskytne. Dále jsou to aplikace a operační systémy od Microsoftu či některé vyhledávače, jako český Seznam.cz. Tato práce se také věnuje otázce zabezpečení dat, které uživatel Googlu poskytne či kam se chce Google do budoucna ubírat, nepsané heslo společnosti je *Don't be evil* (Nebuďte zlí).

Bakalářská práce se na základě tohoto fenoménu věnuje také výzkumu mezi studenty Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovi. Tento kvalitativní výzkum je zaměřen na významy a důležitost, které vybraní studenti přikládají společnosti Google a jeho službám.

1. CO JE TO GOOGLE

U zrodu společnosti Google a jejích velkých úspěchů stáli dva zakladatelé a v čele nejrychleji rozvíjející se společnosti v dějinách stojí dodnes.

1.1. Zakladatelé

Larry Page

Larry Page se narodil 26. března 1973 v Michiganu, USA. Larryho otec, Carl Victor Page, patřil mezi první absolventy z Michiganské univerzity, kteří získali akademický titul v oboru výpočetní techniky. Na Michiganské univerzitě pak i učil, stejně jako jeho manželka, která přednášela počítačové programování. Oba jeho rodiče jsou tedy odborníky na výpočetní techniku, takže Larry okolo počítačů vyrůstal a tento původ se stal předpokladem pro jeho zálibu v počítačích.⁵ Když bylo Larrymu šest let, jeho rodina si pořídila první počítač a Larry ho začal používat jako textový editor, na kterém psal domácí úkoly do školy. Larry navštěvoval základní školu v Montessori a vystudoval East Lansing High School. Při bakalářském studiu výpočetní techniky na Michiganské univerzitě se začal věnovat také podnikatelským kurzům, kde se učil vlastnostem důležitým pro vedoucí postavení. Po absolvování nastoupil na postgraduální studium počítačové vědy na Stanfordské univerzitě.⁶

Tady se poprvé pustil do projektu analýzy vzorců vazeb mezi různými weby v rámci sítě World Wide Web. Stávající zařízení pro objevování webu mohlo výsledky hledání řadit pouze podle četnosti výskytu daného slova na jakékoli stránce webu. Vyhledá se tak nekonečné množství odkazů na stránky, které s hledaným slovem nemají moc společného. Page brzy pochopil, že řadit odkazy podle počtu internetových zdrojů, které na ně odkazují, jinak řečeno podle indexu jejich oblíbenosti, je pro uživatele mnohem přínosnější. Na Stanfordu také poprvé potkal spolužáka ze studia Sergeje Brina a ke svému projektu ho přizval.

⁵VIŠE, David A.; MALSEED, Mark. *Google story*. Praha: Pragma, 2007. str. 36

⁶BRANDT, Richard L.. *Jak myslí Larry Page a Sergej Brin*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2010. str. 30

Larry Page společně se Sergejem dodnes také investují do oblasti alternativních technologií a zapojují se do investic do alternativních zdrojů energie a hybridních vozidel na elektřinu.⁷

Sergej Brin

Sergej Brin se narodil 21. srpna 1973 v Moskvě, v tehdejším Sovětském svazu, židovským rodičům. Když mu bylo 6 let, jeho rodina se kvůli antisemitismu a touze po svobodě přestěhovala do USA. Sergej tedy vyrostl v Adelphi, v Marylandu. Oba jeho rodiče měli také vědeckou přípravu a technologické zázemí. Jeho matka, Eugenia Brin, se stala vědeckou pracovnící v Goddardově středisku vesmírných letů při NASA. Jeho otec, Michael Brin, přednáší matematiku na Marylandské univerzitě a v oblasti matematiky také publikoval několik významných vědeckých pojednání.

Sergej od malička vynikal v matematice a v počítačích si našel také zálibu ještě jako dítě, a to obzvlášť v počítačových hrách. Svou první hru napsal v deseti letech. Chodil na veřejnou Střední školu Eleonor Rooseveltové, ale už během těchto studií si podal přihlášku na Marylandskou univerzitu na obor matematika a výpočetní technika. O letních prázdninách chodil na brigády do prestižních výzkumných ústavů Wolfram Research, General Electric Information services a na Institut pro pokročilý počítačový výzkum.⁸ Marylandskou univerzitu absolvoval v pouhých devatenácti letech. Poté nastoupil na postgraduální studium na Stanford, kde se zaměřil na výpočetní techniku. Během studia se mimo jiné s dalšími studenty a profesory věnoval i vědeckým experimentům.⁹

1.2. Historie společnosti

Svůj společný vědecký projekt začali Larry se Sergejem v roce 1996. Cílem však nebylo založení firmy, pro začátek vytvořili pouze vyhledávač BackRub na počítačové síti Stanfordské univerzity. Ten si zanedlouho získal

⁷HAMEL, Gary; BREEN, Bill. *Budoucnost managementu*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2008. str. 99

⁸BRANDT, Richard L.. *Jak myslí Larry Page a Sergej Brin*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2010. str. 36

⁹WISE, David A.; MALSEED, Mark. *Google story*. Praha: Pragma, 2007. str. 41

oblibu, a tak svou technologii dále vylepšovali. Roku 1997 hledali pro svůj vyhledávač nový název, pouhým omylem se tak z původního nápadu Googol stalo Google. Zaregistrovali si tak doménu google.com a o rok později pod stejným názvem zaregistrovali i firmu.¹⁰ Tato firma však neměla původně vůbec vzniknout, protože se dvojice jejích zakladatelů snažila licenci na novou vyhledávací technologii prodat. Avšak tehdejší největší firmy zaměřující se na vyhledávání AltaVista a Yahoo! i další firmy je odmítly.¹¹ Proto se Larry a Sergej rozhodli i bez předchozích zkušeností založit vlastní společnost. Prvním investorem, který rozpoznal potenciál vyhledávače, byl Andy Bechtolsheim a jako prvního zaměstnance najali Larry a Sergej svého spolužáka ze studií Craiga Silversteina.¹² V roce 1998 časopis PC Magazine vyhlásil Google jako nejlepší vyhledávač. Následně do společnosti investovali další dva investoři – John Doerr ze společnosti Kleiner Perkins a Mike Moritz z firmy Sequoia Capital. To jim umožnilo nákup lepšího hardwaru a další vývoj technologie vyhledávání.¹³

Bylo také třeba sehnat výborného manažera. A tak společnost v roce 2001 přijala na pozici prezidenta a později generálního ředitele Erica Schmidta. Jako poradce také přijala Billa Campbella a byl to právě on, kdo z dosud pouze „vývojářské“ firmy udělal ziskový podnik lákající další investory.¹⁴

Na rozdíl od strategie jiných firem se Google zaměřil hlavně na vytvoření co nejlepšího vyhledávače. Sázeli na jednoduchost, rychlost a nadnárodní působení.¹⁵ Ke konci roku 2000 byl vyhledávač dostupný v deseti různých jazycích a obsluhoval více než 100 milionů dotazů denně. Společnost Yahoo! byla na Google vyhledávač nakonec odkázaná od roku 2000 do roku 2004 než vyvinula vlastní vyhledávání. V roce 2007 připadalo v rámci USA na Google

¹⁰KAPOUN, Jan. *CIO Business World* [online]. 2010 [citováno 12. června 2011]. Historie Google. Dostupné z WWW: <<http://businessworld.cz/cio-bw-special/historie-google-6729>>.

¹¹BRANDT, Richard L.. *Jak myslí Larry Page a Sergej Brin*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2010. str. 44

¹²STROSS, Randall. *Planeta Google: O troufalém plánu jedné firmy organizovat všechno, co známe*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. str. 32

¹³BRANDT, Richard L.. *Jak myslí Larry Page a Sergej Brin*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2010. str. 56

¹⁴KAPOUN, Jan. *CIO Business World* [online]. 2010 [citováno 12. června 2011]. Historie Google. Dostupné z WWW: <<http://businessworld.cz/cio-bw-special/historie-google-6729>>.

¹⁵KAPOUN, Jan. *CIO Business World* [online]. 2010 [citováno 12. června 2011]. Historie Google. Dostupné z WWW: <<http://businessworld.cz/cio-bw-special/historie-google-6729>>.

65,2% všech zadaných dotazů do internetových vyhledávačů. Na celém světě to pak byly dvě třetiny všech vyhledávání.¹⁶

Dalším cílem se stala reklama. Místo bannerové reklamy vsadili na kontextové reklamy ve vlastním systému AdWords. Reklamy jsou v tomto případě propojeny s výsledky vyhledávání. O tři roky později tento systém propojili se sítí AdSense.¹⁷

Google své služby také začal dále rozšiřovat. Z pouhého vyhledávače se stávalo internetové impérium. V roce 2004 vstoupili na burzu, tržní hodnota Googlu tak stoupla na 23 miliard dolarů. V následujících třech letech se její tržby ztrojnásobily, z 3,2 miliardy dolarů na 10,6 miliardy dolarů a její tržní hodnota stoupla na 140 miliard dolarů.¹⁸ Od té doby vyhledávací techniku také neustále zdokonalují, věnují se vývoji on-line aplikací a vše dohromady neustále propojují. Letos Google vydává operační systém Chrome OS, který by měl všechny aplikace zastřešit.

Dnes Google sídlí v Silicon Valley v Mountain View, v Kalifornii, v kancelářském komplexu zvaném Googleplex. Zde jsou vedoucí představitelé Googlu přesvědčeni, že jeden výjimečný technolog je pro firmu mnohem cennější, než průměrný softwarový inženýr, proto také přijímají jen ty nejlepší. Přijímací proces do firmy je tedy velmi náročný, často trvá dlouhé týdny a na uchazeče jsou kladeny vysoké nároky a musí na místě řešit těžké úkoly. Ti, které zaměstnají, pak pracují ve firmě založené na malých pracovních jednotkách, hojném experimentování a na poskytování živé zpětné vazby. Všichni jsou zde vysokými odměnami motivováni k vymýšlení nových nápadů a inovací.¹⁹

¹⁶KAPOUN, Jan. *CIO Business World* [online]. 2010 [citováno 12. června 2011]. Historie Google. Dostupné z WWW: <<http://businessworld.cz/cio-bw-special/historie-google-6729>>.

¹⁷KAPOUN, Jan. *CIO Business World* [online]. 2010 [citováno 12. června 2011]. Historie Google. Dostupné z WWW: <<http://businessworld.cz/cio-bw-special/historie-google-6729>>.

¹⁸HAMEL, Gary; BREEN, Bill. *Budoucnost managementu*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2008. str. 99

¹⁹HAMEL, Gary; BREEN, Bill. *Budoucnost managementu*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2008. str. 104

Obr. 1 Logo společnosti Google²⁰

1.3. Fungování vyhledávače a princip otevřenosti

Na domovskou stránku Googlu může přijít naprosto kdokoli a využít celý potenciál vyhledávače, aniž by se musel přihlašovat či dodat jiné informace. K dispozici je vyhledávači pouze internetová adresa počítače, který zadal dotaz a právě ono hledané heslo. Funguje to tak, protože se zakladatelé Googlu více soustředili spíše než na uživatele, na získání co nejvíce informací z webu. Sadě pravidel pro řešení problému a základnímu stavebnímu bloku, který se používá při vytváření komplexního počítačového softwaru, se říká PageRank.²¹ To je algoritmus pro hodnocení webových stránek a jejich důležitosti, využívá hypertextových odkazů jako vzájemné doporučení stránek.²² PageRank bere informace z webových stran. Anonymní hledání je silnou stránkou společnosti a starosti o zachování soukromí tak mizí. Tento způsob také umožňuje přiřazovat reklamy k určitému vyhledávání a ne k uživateli. Funguje tak v protikladu k sociálním sítím typu Facebook, které musí inzerentovi nejdříve prodat přístup k informacím, aby mohli reklamu cíleně zaměřit na daného uživatele. Google je tedy ve výhodě v tom, že pro vyhledávání žádné takové informace o uživateli nepotřebuje. Tato výhoda však časem ustupuje s tím, jak Google začal poskytovat i další služby nad rámec vyhledávání, které informace o uživateli schraňují.²³

²⁰Pořízeno autorkou. Dostupné z WWW: www.google.com

²¹JARVIS, Jeff. *Co by udělal Google?*. Litomyšl: Eastone Books, 2010. str. 84

²²BRABAZON, Tara. *The University of Google: Education in the (Post) Information Age*. Hampshire: Ashgate, 2007. str. 17

²³STROSS, Randall. *Planeta Google: O troufalém plánu jedné firmy organizovat všechno, co známe*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. str. 71 - 72

Google začal s pouhým vyhledávačem. Ten dělal monotónní práci – analyzoval a indexoval webové stránky. V roce 2000 dohodou s tehdy mnohem větší společností Yahoo! získal velké množství vyhledávacích dotazů, které znamenalo vylepšení vyhledávací technologie a tedy i kvalitnější výsledky. S nárůstem informací bylo nutné hledat cesty k dalšímu získávání „syrových dat“. Nejdříve shromažďoval, pak analyzoval. Informace, které ještě nebyly v digitální formě, Google digitalizoval. Ukázalo se jako moudré sesbírat co nejvíce informací a nechat je pracovat ve svůj prospěch, a to různými způsoby. Takové informace vytvoří obrovskou sbírku křížových odkazů, díky kterým Google získá nejlepší řazení výsledků.²⁴

Google jako první také pochopil, že soubor informací bude mít mnohem větší obsah, než aby ho mohli spravovat lidé. Softwarový algoritmus k tomu potřebný sice vytvářejí lidé, ale ve výsledku přesahuje vše, co by lidé mohli kdy vytvořit ručně. Google klade důraz na to, že by neměl být prováděn žádný zásah člověka do algoritmu. Všechny procesy jsou zautomatizované, protože lidské zásahy by ho jen zpomalily. A čím více informací algoritmus zpracovává, tím lepší jsou výsledky. Google neuveřejňuje, kolik webových stránek algoritmus analyzuje, poslední uvedený údaj je z roku 2004 – to bylo 8 miliard oindexovaných stránek.²⁵

Další, ještě komplexnější algoritmus, vyvinul pro výběr inzerátů, které se zobrazují s výsledky na dané heslo. Začal užívat systém aukce, kde inzerenti nabízejí částku za každé klepnutí na jejich reklamu. Tento algoritmus totiž analyzuje historii objednatelů reklamy a určuje pravděpodobnost, s níž daná reklama přiláká klepnutí. Na první místa tak dává reklamy, které statisticky znamenají nejvyšší příjmy.²⁶

Spoléháním se na algoritmus získal Google na ceně jako značka - již v roce 2003 se sloveso google stalo tak používaným a oblíbeným, že ho Americká

²⁴STROSS, Randall. *Planeta Google: O troufalém plánu jedné firmy organizovat všechno, co známe*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. str. 73

²⁵STROSS, Randall. *Planeta Google: O troufalém plánu jedné firmy organizovat všechno, co známe*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. str. 74

²⁶STROSS, Randall. *Planeta Google: O troufalém plánu jedné firmy organizovat všechno, co známe*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. str. 78

dialektická společnost uznala a stalo se druhým nejdůležitějším slovem v soutěži Slovo roku za rok 2002.²⁷

1.4. Business model

Google má motto „*informace musí být zadarmo*“.²⁸

Již od samého počátku přinesl Google do světa internetu úplně novou metodu získávání kapitálu. Kromě umisťování placených odkazů ve vyhledávání, vydělává ještě jinými cestami. Většinu svých služeb totiž poskytuje zadarmo, popřípadě za drobný poplatek. Tím se snižuje vstupní hranice pro potencionální uživatele a nic jim nebrání ve vytvoření uživatelského účtu. Bezplatné využívání je nicméně vykoupeno zobrazováním tzv. kontextových reklam, tedy reklam “ušitých na míru” konkrétnímu uživateli. Data pro přesné cílení kontextových reklam se sbírají z profilu uživatele, podle hesla, které hledal ve vyhledávači, podle krátkodobé historie činnosti či podle obsahu emailových zpráv v jeho schránce. V případě, že je reklama vložena na webovou stránku jejím majitelem a je tedy mimo servery Google, proběhne analýza slovních spojení na stránce a témat webu a podle toho se vygenerují příslušné reklamy.²⁹

Na druhé straně tohoto reklamního systému je zadavatel reklamy. Ten využívá AdWords, což je aplikace, která slouží k vytváření internetových kampaní. Aplikace je velice komplexní a lze zde do detailu popsat, jaká jsou klíčová slova a témata, při kterých se má reklama zobrazit, rozpočet na reklamní kampaň a také text odkazu. Následně je zde možno monitorovat jednotlivé kampaně a tím také zjistit, které přinesly požadovaný výsledek. Takto získané peníze rozdělí systém Google mezi sebe a mezi případné poskytovatele prostoru pro reklamu, tedy majitele stránek. Tím zároveň vytvoří motivační nástroj, který zabezpečí, že se reklamy ze systému AdWord budou mít kde zobrazovat.³⁰

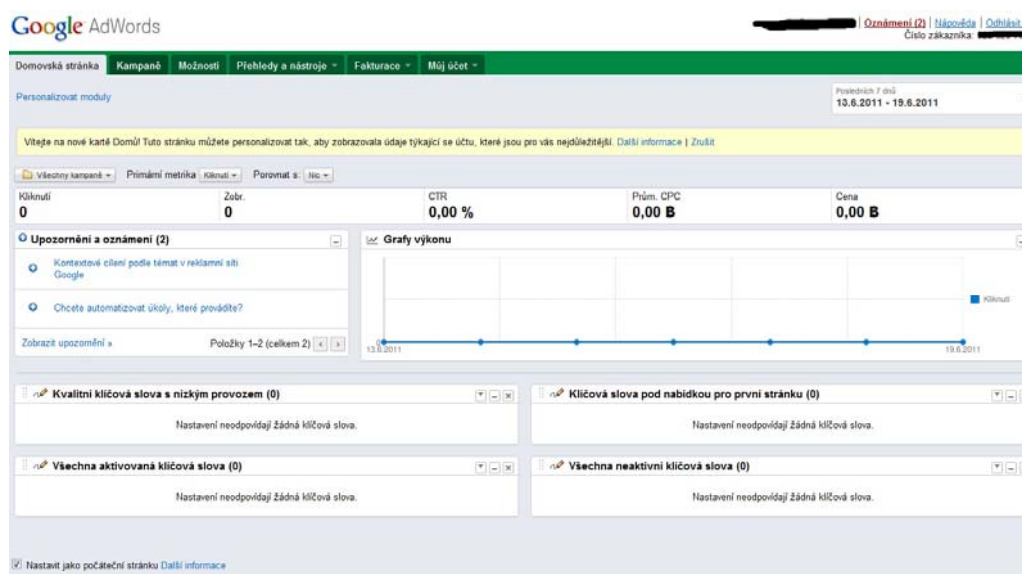
²⁷STROSS, Randall. *Planeta Google: O troufalém plánu jedné firmy organizovat všechno, co známe*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. str. 213

²⁸STROSS, Randall. *Planeta Google: O troufalém plánu jedné firmy organizovat všechno, co známe*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. str. 27

²⁹GIRARD, Bernard. *Google Way : How One Company Is Revolutionizing Management as We Know It*. San Francisco: No Starch Press, 2009. str. 32

³⁰BRANDT, Richard L.. *Jak myslí Larry Page a Sergej Brin*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2010. 111

Tento systém lze považovat za opravdu revoluční, že doopravdy funguje, je vidět na finančních výsledcích společnosti Google. Neustále se zvětšuje jak počet zadavatelů reklamy, tak počet poskytovatelů reklamního prostoru.³¹

Obr. 2 Ukázka systému AdWords³²

³¹GIRARD, Bernard. *Google Way : How One Company Is Revolutionizing Management as We Know It*. San Francisco: No Starch Press, 2009. str. 34

³²Pořízeno autorkou z WWW: <http://adwords.google.com>

2. NÁSTROJE GOOGLE

V druhé polovině 90. let přišla společnost Google s vyhledávací funkcí na internetu. Tato funkce je stále základním stavebním prvkem, nicméně se kolem ní objevilo velké množství dalších nástrojů, aplikací a systémů, které doplňují vizi společnosti, přinášejí údaje o uživatelích a tvoří propojený ekosystém. Většina takových nástrojů je čistě webového charakteru, ale najdou se i programy, které se instalují na PC a v posledních letech i operační systémy.³³

2.1. Desktopové aplikace

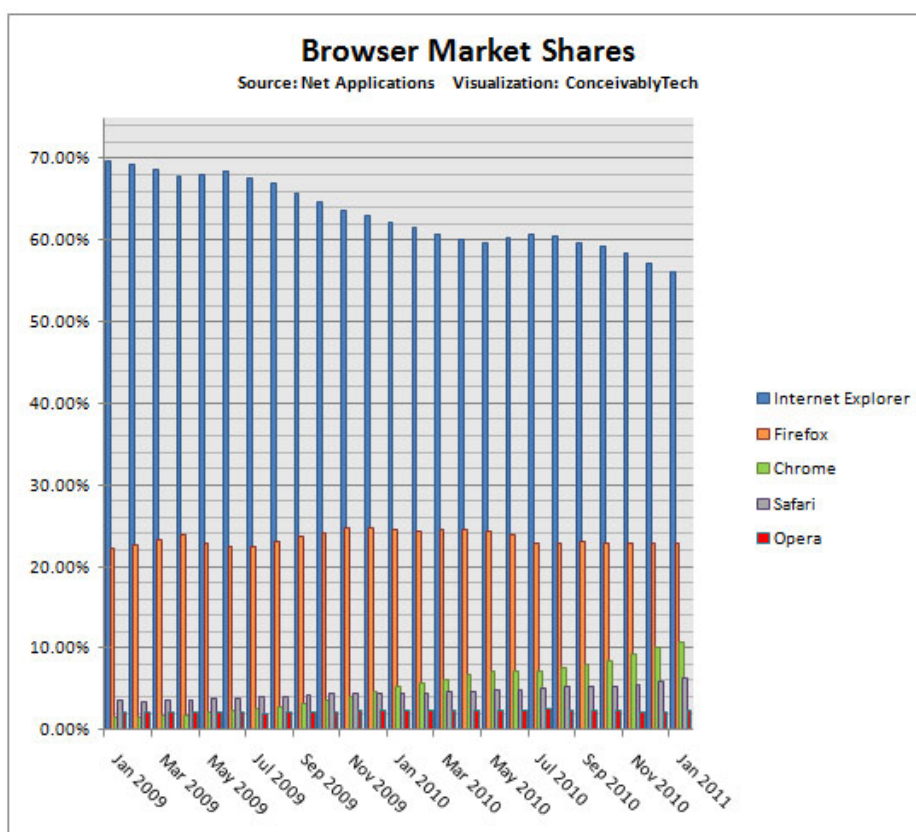
Google Chrome

Jednou z oblastí, která významně ovlivňuje zkušenosti s internetovými aplikacemi, jsou webové prohlížeče. Je jich velké množství a každý podporuje trochu jiné standardy. Proto se může stát, že některé služby společnosti Google (i jiných společností) fungují jenom v některých prohlížečích. Více než 10 let vede v žebříčkách popularity prohlížeč Internet Explorer od společnosti Microsoft, který je jako základní prohlížeč v operačním systému Windows. Jeho starším verzím je nicméně vyčítána značná nekompatibilita s moderními standardy pro tvorbu webových programů. Do popředí se tak pomalu v posledních letech začala dostávat i jiná konkurence. V roce 2008 představil Google svůj vlastní prohlížeč Chrome a ten si už ve své zkušební verzi získal popularitu. Prohlížeč přinesl do tohoto odvětví několik nových konceptů. Odstranil většinu ovládacích prvků a ponechal většinu prostoru pro webovou stránku, zavedl automatické aktualizace bez nutnosti restartu programu a především postavil svoji popularitu na rychlosti prohlížení internetových stránek a podporu

³³VEČEŘA, Zdeněk. *Živě.cz* [online]. 2010 [cit. 28. dubna 2011]. Jak být totálně „Google pozitivní“. Dostupné z WWW: <<http://www.zive.cz/clanky/jak-byt-totalne-google-pozitivni/google-chrome-gmail-google-talk-dokumenty-a-google-wave/sc-3-a-153309-ch-72442/default.aspx>>.

nejmodernějších standardů. Na začátku roku 2011 se stal třetím nepoužívanějším prohlížečem a jeho obliba dále stoupá.³⁴

Google tedy s vývojem nezhaltuje a připravil pro svůj prohlížeč obchod pro nákup aplikací, možnost přidat rozšíření třetích stran a nadále zrychluje zpracování internetových stránek. Tento prohlížeč také slouží jako základní stavební kámen pro operační systém Chrome OS, který se postupně dostane mezi uživatele během roku 2011.³⁵

Obr. 3 Podíl jednotlivých prohlížečů na trhu³⁶

³⁴GRUENER, Wolfgang. *ConceivablyTech* [online] 2011 [cit. 6. června 2011]. The Third Double-Digit Browser: Chrome Blasts Past 10%. Dostupné z WWW: <<http://www.conceivablytech.com/5438/business/the-third-double-digit-browser-chrome-blasts-past-10>>.

³⁵VEČEŘA, Zdeněk. *Živě.cz* [online]. 2010 [cit. 28. dubna 2011]. Jak být totálně „Google pozitivní“. Dostupné z WWW: <<http://www.zive.cz/clanky/jak-byt-totalne-google-pozitivni/android-chrome-os-analytics-picasa-youtube-dekstop-mapy-a-street-view/sc-3-a-153309-ch-72444/default.aspx>>.

³⁶Dostupné z WWW: <http://www.conceivablytech.com/5438/business/the-third-double-digit-browser-chrome-blasts-past-10>

Google Earth

Nabídka mapových podkladů v okně internetového prohlížeče má dlouhou historii a sám Google nabízí vlastní variantu mapy.google.cz. S postupným zrychlováním internetového připojení a rychlosti počítačů jsou nicméně možné mnohem pokročilejší aplikace pracující na základě těchto podkladů. Jednou z nich je i aplikace Google Earth. Je to desktopová aplikace, která po instalaci nabízí možnost prohlížet si zemi z ptačí perspektivy.³⁷

Aplikace byla představena v roce 2005 a nabízela základní prohlížení satelitních snímků. S postupem času přidávali vývojáři funkce a tak lze dnes v některých větších městech nalézt trojrozměrné modely budov a přírodních útvarů, uživatelské fotografie z různých míst na zemi. Uživatelé se mohou dokonce nad povrchem země proletět ve virtuálním simulátoru. Další velkou změnou se stala v roce 2007 možnost nahlížet nejen na planetu zemi, ale i na hvězdy a souhvězdí a také studovat oblasti oceánů a podmořský svět.³⁸

Program Google Earth se více než na generování zisku soustředí především na šíření dobrého jména společnosti. Kromě encyklopedických poznámek u velké spousty míst na planetě lze také studovat průběh živelných katastrof nebo statistiky hladovějících dětí v jednotlivých oblastech. Záběry z tohoto programu lze také často spatřit v televizním zpravodajství.³⁹

Picasa

Další z mála aplikací, které nejsou čistě webovými, je aplikace Picasa. Slouží k uspořádání veškerých obrázků na disku počítače a slouží jako brána k jejich přesunu do webových alb Picasa. Základní funkcí programu je zaindexování veškerých fotek ve vybraných částech počítače. Ty poté uspořádá

³⁷ISKRA, Jiří. *Google: Tipy a návody pro vyhledávač, Gmail, YouTube, Earth a další aplikace*. Brno: Computer Press, 2008. str. 199

³⁸ISKRA, Jiří. *Google: Tipy a návody pro vyhledávač, Gmail, YouTube, Earth a další aplikace*. Brno: Computer Press, 2008. str. 203

³⁹*Google Earth*. [online] 2011 [cit. 2. června 2011]. Google Earth pro média. Dostupné z WWW: <<http://www.google.com/intl/cs/earth/media/>>.

do kolekcí a těmi lze celkem plynule procházet a prohledávat je.⁴⁰ Umí nicméně i mnohem pokročilejší funkce. Tou základní je samotné prohlížení obrázkových souborů na disku. S těmi je dále možné pracovat. V editoru je lze ořezat, upravit barvy a další jednoduché úpravy. Mezi pokročilejší funkce patří možnost rozpoznání tváří na fotografiích. Umožňuje tak zobrazení veškerých fotografií, na kterých se objevuje jedna konkrétní osoba. Zajímavou funkcí je také možnost vytvořit prezentaci z vybraných snímků.⁴¹

Program Picasa je samozřejmě napojený na práci s internetem a nabízí tak širokou správu sdílení obrázků a jejich nahrávání na Webová alba Picasa a blogovací službu Blogger.com.⁴²

Desktop

Jedná se o balíček miniaplikací, které po instalaci tvoří widgety⁴³ dostupné z plochy operačního systému Windows. Google se tak snaží, aby jeho uživatelé zůstali ve spojení se svým účtem a mohli případně reagovat na novinky, jako je nový email, událost v kalendáři či nová zpráva z oblíbeného webu. Výběr widgetů je velký a lze najít takové, které jsou napojeny přímo na Google, ale i ty, které slouží i jiným službám, například sociálním sítím nebo předpovědi počasí. Jelikož se jedná o aplikaci instalovanou na PC a Google věří v budoucnost plně v prostředí internetového prohlížeče, začíná přestávat vyvíjet podporu nových funkcí pro tento program.⁴⁴

⁴⁰ČERNÝ, Michal. *DSL.cz* [online]. 2010 [cit. 1. června 2011]. Google Picasa - mírně kontroverzní program. Dostupné z WWW: <<http://www.dsl.cz/clanek/1895-google-picasa-mirne-kontroverzni-program>>.

⁴¹SOSATO, Jonathan. *Google Photos Blog* [online] 2011 [cit. 20. května 2011]. Picasa 3.8: Face movies, Picnik integration, batch upload, and more. Dostupné z WWW: <<http://googlephotos.blogspot.com/2010/08/picasa-38-face-movies-picnik.html>>.

⁴²*Google.com*. [online] 2011 [cit. 15. června 2011]. Picasa 3.8 a Webová alba Picasa. Dostupné z WWW: <<http://picasa.google.com/features.html>>.

⁴³To jsou miniaplikace, které slouží např. k zobrazování počasí, publikování článků na blogu nebo k prohlížení fotografií z alba. Podle toho, zda je widget součástí internetových stránek nebo jej má uživatel na svém počítači, rozlišujeme widgety webové a desktopové.

⁴⁴MACICH, Jirí ml. *Lupa.cz* [online] 2010 [cit. 10. června 2011]. Google Desktop se pomalíčku rozkládá. Končí další projekt Googlu?. Dostupné z WWW: <<http://www.lupa.cz/zpravicky/google-desktop-se-pomalicku-rozklada/>>.

2.2. Operační systémy

Svět operačních systémů byl dlouhou dobu brán jako neproniknutelné území, kterému vládl Microsoft s Windows. Dokonce ani konkurenční platformy založené na linuxovém jádře neměly nikdy tolik sil, aby dominanci společnosti Microsoft ohrozily. V posledních letech se nicméně karta pomalu obrací, protože s příchodem webových služeb pomalu zaniká význam velkých operačních systémů a klade se důraz na rychlost a intuitivnost ovládání. Společně s touto změnou se otevřel prostor pro nové hráče a Google se snaží být jedním z nich, a to jak na počítačích, tak na mobilních platformách.⁴⁵

Chrome OS

Ve svém portfoliu má Google většinu svých aplikací dostupných pouze přes internetový prohlížeč a také je pro tento účel přizpůsobuje. A nejedná se pouze o aplikace, ale veškerá data, která používají, jsou uložena v takzvaném Cloudu. Jedná se o servery společnosti Google a dosahuje se tím toho, že většina dat je dostupná odkudkoli a kdykoliv. Nezáleží na tom, jestli uživatel použije PC, notebook nebo telefon. Přesně podle této vize vybudovala společnost i svůj operační systém pro přenosná zařízení jako jsou právě notebooky.⁴⁶

Poprvé byl operační systém Chrome OS veřejnosti představen v roce 2009⁴⁷ a spolu s ním i tento úplně nový koncept. Systém je ve své podstatě varianta často používaného systému Linux, ale je omezena tak, že jediné, co uživatel po přihlášení vidí, je okno internetového prohlížeče Chrome. V jeho prostředí pak přistupuje ke všem dostupným aplikacím. Jelikož jsou veškerá data (fotografie, dokumenty) uložena mimo počítač, není nutné, aby měly tyto

⁴⁵VEČEŘA, Zdeněk. *Živě.cz* [online]. 2010 [cit. 28. dubna 2011]. Jak být totálně „Google pozitivní“. Dostupné z WWW: <<http://www.zive.cz/clanky/jak-byt-totalne-google-pozitivni/android-chrome-os-analytics-picasa-youtube-dekstop-mapy-a-street-view/sc-3-a-153309-ch-72444/default.aspx>>.

⁴⁶VEČEŘA, Zdeněk. *Živě.cz* [online]. 2010 [cit. 28. dubna 2011]. Jak být totálně „Google pozitivní“. Dostupné z WWW: <<http://www.zive.cz/clanky/jak-byt-totalne-google-pozitivni/android-chrome-os-analytics-picasa-youtube-dekstop-mapy-a-street-view/sc-3-a-153309-ch-72444/default.aspx>>.

⁴⁷PICHAJ, Sundar. *Official Google Blog* [online] 2009 [cit. 1. června 2011]. Introducing the Google Chrome OS. Dostupné z WWW: <<http://googleblog.blogspot.com/2009/07/introducing-google-chrome-os.html>>.

notebooky velkou paměť a jelikož se operační systém skládá pouze z prohlížeče, není nutný dlouhý start systému. Podle Googlu trvá start do sedmi vteřin, čímž se systém blíží mobilním platformám.⁴⁸ Pro distribuci webových aplikací připravil Google vlastní online obchod, ve kterém mohou „vývojáři“ prodávat své aplikace pro Chrome OS.⁴⁹

Google míří tuto platformu především na dvě cílové skupiny. První jsou univerzity a jejich studenti, kteří mohou využívat internetového připojení ve svých školách, a proto jim nečiní potíže využívat veškeré aplikace pro své studium. Druhou skupinu tvoří firmy a organizace. U této sféry zdůrazňuje Google vysokou míru bezpečnosti. Ztratí-li totiž zaměstnanec notebook se systémem Chrome OS, nedostane se nikdo k citlivým datům společnosti, protože nejsou uložena na lokálním disku počítače. Zároveň se toto řešení hodí pro podniky, které už využívají balíčku služeb Google Apps.⁵⁰

Využívání tohoto systému má ale také jisté nevýhody. Největší se podle recenzí zdá být nutnost neustálého připojení k internetu.⁵¹ Bez připojení si uživatel neotevře žádný soubor a nemůže ani žádný vytvořit. To může být v některých částech České republiky stále velký problém.⁵² Dalším sporným bodem jsou poměrně omezené možnosti nastavení. Tento systém je nicméně mířen na práci na cestách a při studiu. Ale ještě není jasné, jak dobře se uchytí.⁵³

⁴⁸SEDLÁK, Jan. *Živě.cz* [online] 2009 [cit. 20. května 2011]. Google Chrome OS – nový operační systém v roce 2010. Dostupné z WWW:

<<http://www.zive.cz/clanky/google-chrome-os--novy-operacni-system-v-roce-2010/sc-3-a-147789/default.aspx>>.

⁴⁹POLESNÝ, David. *Živě.cz* [online] 2010 [cit. 19. května 2011]. Google připravuje Chrome Web Store: prodej webových aplikací a her. Dostupné z WWW:

<<http://www.zive.cz/bleskovky/google-pripravuje-chrome-web-store-prodej-webovych-aplikaci-a-her/sc-4-a-153433/default.aspx>>.

⁵⁰*Google.com* [online] 2011 [cit. 10. června 2011]. Chromebooks: work better. Dostupné z WWW:

<<http://www.google.com/chromebook/#business-education>>.

⁵¹KINCAID, Jason. *TechCrunch* [online] 2010 [cit. 5. června 2011]. A Walk In The Cloud: My

First Day With Google's Chrome OS. Dostupné z WWW:

<<http://techcrunch.com/2010/12/10/chrome-os-review/>>.

⁵²POSPÍŠIL, Aleš. *MobilMania.cz* [online] 2010 [cit. 11. června 2011]. V pokrytí 3G zaostáváme, měřit se můžeme s Ukrajinou. Dostupné z WWW:

<<http://www.mobilmania.cz/clanky/v-pokryti-3g-zaostavame-merit-se-muzeme-s-ukrajinou/sc-3-a-1315080/default.aspx>>.

⁵³BOLES, David. *Google Apps Administrator Guide*. Boston: Course Technology, 2007. str. 3

Android

Posledních několik let lze sledovat posun výpočetních technologií směrem k miniaturizaci a také personalizaci. V dnešní době spousta lidí potřebuje mít některé informace neustále při sobě, a proto roste význam telefonů. Z telefonu se stala v podstatě nutnost a v dnešní době se stává dokonce osobním počítačem. A to nejen z důvodu rozšíření schopností mobilních telefonů, ale i dramatickým nárůstem jejich výkonu. Dnes jsou některé telefony dokonce výkonnější, než byly osobní počítače ještě před pár lety. Tento nárůst výkonu a zároveň oblíbenosti takovýchto přístrojů vedl společnost Google k tomu, aby uvedla svůj vlastní operační systém pro mobilní platformu s názvem Android. Jako většina služeb Googlu je i Android poskytován zcela zdarma. Android přišel na trh v době, kdy se zdálo, že je operačních systémů dostatek, ale dokázal se prosadit natolik, že se stal celosvětově nejpoužívanějším operačním systémem v mobilních telefonech.⁵⁴

I když je Android šířen zcela zdarma, je pro Google velkým zdrojem financí. Jeho používání je podmíněno vytvořením uživatelského účtu a z toho vyplývajícího navázání s emailovými službami, úložištěm obrázků, kalendářem a mnohými dalšími, které jsou v systému zakomponovány. Tím pádem může tyto informace Google analyzovat a později na jejich základě nabízet kvalitní kontextové reklamy, a to nejen na PC, ale i v mobilním prohlížeči telefonu. Dalším zdrojem financí je systém zadávání reklamy přímo do aplikací běžících v telefonu. Tento systém se nazývá AdMob a je podobný webovému AdSense⁵⁵. Rozdíl je v tom, že reklamní plocha není na webové stránce, ale jako malý proužek v běžící aplikaci. Tím zároveň umožňuje vývojářům aplikací poskytovat svůj program zdarma a vydělávat z reklamy. Tato vlastnost a fakt, že se díky volné distribuci dostal do velkého množství telefonů, pomohly operačnímu

⁵⁴KURLYANDCHIK, Mark. *DailyTech* [online]. 2011 [cit. 12. června 2011]. Android Overtakes Symbian as World's No. 1 Smartphone Platform. Dostupné z WWW: <<http://www.dailytech.com/Android+Overtakes+Symbian+as+Worlds+No+1+Smartphone+Platform/article20787.htm>>.

⁵⁵System, kdy si majitel na své stránky přidává kontextové reklamy Google. Za každé kliknutí vydělává jak Google, tak i majitel stránek.

systému Android dostat se na první příčku mezi mobilními systémy a analytici mu dávají velkou důvěru i do budoucna.⁵⁶

Obr. 4 Logo operačního systému Android⁵⁷

2.3. Webové aplikace

V dnešní době, kdy má internetové připojení velká část domácností, roste významným způsobem rozsah aplikací, které si uživatelé nemusí instalovat, ale místo toho je používají rovnou v otevřeném okně internetového prohlížeče. Technologie se dostala tak daleko, že lze na internetu najít nejen emailové aplikace, ale přehrávače hudby, grafické editory a textové procesory. Jedním z průkopníků v těchto službách je právě i Google.⁵⁸

⁵⁶SAVOV, Vlad. *Engadget* [online] 2011 [cit. 22. června 2011]. IDC fails to learn from previous mistakes, issues 2015 smartphone predictions. Dostupné z WWW: <<http://www.engadget.com/2011/03/29/idc-fails-to-learn-from-previous-mistakes-issues-2015-smartphon/>>.

⁵⁷Dostupné z WWW: <http://www.geek.com/articles/mobile/the-us-armys-first-smartphone-will-run-android-20110423/>

⁵⁸KAPOUN, Jan. *CIO Business World* [online]. 2010 [cit. 12. června 2011]. Historie Google. Dostupné z WWW: <<http://businessworld.cz/cio-bw-special/historie-google-6729>>.

Dashboard

Dashboard je služba pro správu jednotlivých uživatelských účtů Googlu. Obsahuje nastavení zabezpečení, soukromí a sdílení a zároveň poskytuje uživateli přehled o tom, jaké informace poskytl, s jakými externími aplikacemi je účet propojen a kdo kdy přistupoval k údajům. Aplikace pracuje se všemi službami Google, do kterých se uživatel v minulosti přihlásil a umožňuje tak přehledné shrnutí veškeré aktivity.⁵⁹

Blogger

Na konci devadesátých let začalo být velkou novinkou takzvané blogování. Nejprve se jednalo o formu vedení si každodenních zápisků a jejich sdílení s ostatními. Jak se tvorba osobních webových stránek stávala přístupnější, stávalo se blogování i formou publikování vlastních názorů a posléze i novinek z různých technologických odvětví. V dnešní době existuje mnoho známých a prosperujících stránek, které začaly jako odborné blogy a vyvinuly se v úspěšné projekty.⁶⁰

Služba Blogger.com byla spuštěna v roce 1999 a v roce 2003 byl projekt zakoupen společností Google. Umožňuje uživatelům vytvořit si vlastní jednoduchou stránku, aniž by znali jakýkoli programovací jazyk. Stránku je možné přizpůsobit podle přednastavených vzorů nebo si vytvořit vlastní originální vzhled. Jelikož je uživatel této služby zároveň uživatelem ostatních služeb Googlu, může využívat integrace ostatních služeb, jako je například vkládání obrázků do Webového úložiště Picasa nebo sledování návštěvnosti podle Analytics.⁶¹

⁵⁹POŠVIC, Kamil. *Root.cz* [online] 2009 [cit. 26. května 2011]. Google Dashboard: snazší správa uživatelského účtu služeb Googlu. Dostupné z WWW:

<<http://www.root.cz/zpravicky/google-dashboard-snazsi-sprava-uzivatelskeho-uctu-sluzeb-googlu/>>.

⁶⁰DUNCAN, Riley. *The Blog Herold* [online] 2005 [cit. 22. května 2011]. A short history of blogging. Dostupné z WWW:

<<http://www.blogherald.com/2005/03/06/a-short-history-of-blogging/>>.

⁶¹YASSAR, Isaac. *Isaac Yassar's Blogspot* [online] 2009 [cit. 15. června 2011]. Related Post Widget for Blogger. Dostupné z WWW:

<<http://isaacyassar.blogspot.com/2009/03/history-of-blogger.html>>.

Jednoduché založení a používání dostalo službu Blogger.com mezi neúspěšnější blogovací systémy na internetu.⁶² Jelikož je ale blogování formou sdělování názorů a jejich šíření, je tato činnost v některých nestabilních zemích pečlivě sledována.⁶³

Kalendář

Od roku 2006 nabízí Google službu kalendáře jako doplněk k již existujícím time-managementovým službám. Jedná se o propracovanou webovou aplikaci, která umožňuje plánování času, domlouvání schůzek a připomínání nastávajících událostí. Služba je zabudovaná napříč velkým množstvím služeb Googlu, a tak lze například v kalendáři pracovat i s úkoly, doručenými emaily a kontakty, které uživatel na svém účtu má. Důležitá je i možnost napojení na externí aplikace, které přinášejí možnost nahlížet a spravovat svůj kalendář v mobilním zařízení.⁶⁴

Dokumenty

Historie Google dokumentů sahá na rozmezí roků 2005 a 2006, kdy společnost Google zakoupila malou firmu zabývající se online tvorbou textových dokumentů a skloubila ji do jednoho produktu ke své, již existující službě k úpravě tabulkových souborů Google Spreadsheet. S postupem času se do balíčku přidaly ještě služby jako tvorba prezentací, formulářů a malování. Cílem služby je konkurovat offline kancelářským balíkům, ať už placeným jako je Microsoft Office nebo freeware variantám jako Openoffice.⁶⁵

⁶²FITZPATRICK, Jason. *Life Hacker* [online] 2010 [cit. 23. května 2011]. Five Best Blogging Platforms. Dostupné z WWW:

<<http://lifelifehacker.com/5568092/five-best-blogging-platforms>>.

⁶³Blogger [online] 2011 [cit. 7. června 2011]. Historie služby Blogger. Dostupné z WWW: <<http://www.blogger.com/about>>.

⁶⁴ISKRA, Jiří. *Google: Tipy a návody pro vyhledávač, Gmail, YouTube, Earth a další aplikace*. Brno: Computer Press, 2008. str. 189

⁶⁵VEČEŘA, Zdeněk. *Živě.cz* [online]. 2010 [cit. 28. dubna 2011]. Jak být totálně „Google pozitivní“. Dostupné z WWW: <<http://www.zive.cz/clanky/jak-byt-totalne-google-pozitivni/google-chrome-gmail-google-talk-dokumenty-a-google-wave/sc-3-a-153309-ch-72442/default.aspx>>.

Díky tomu, že se jedná o plně online variantu, nabízí jedinečné možnosti sdílení dokumentů s kolegy, spolužáky či širokou veřejností a dává jim také možnost se podílet na tvorbě dokumentu. Toto je funkce převážně využívaná ve firemním prostředí, ale také mezi studenty jako kolaborační nástroj pro tvorbu úkolů a seminárních prací. Pro své dokumenty má každý uživatel prostor 1GB a organizace mohou dokoupit další za poplatek.⁶⁶

Tím, že se jedná o datové úložiště, které se nachází na serverech společnosti Google, je k nim možno přistupovat odkudkoli. To přináší značné výhody, ale také závislost na existenci těchto serverů a nemožnost úpravy dokumentů bez připojení k internetu. Jedná se nicméně o produkt, který na trhu nemá výraznější konkurenci. Alespoň do doby než Microsoft uvede svoji variantu online kancelářského balíčku, což by mělo být do konce roku 2011.⁶⁷

Gmail

Email je věc, kterou lidé používají již od začátků internetu samotného. Různé freemailové služby se již od devadesátých nabízejí i u nás. Jako příklad lze použít emaily českých společností [Seznam.cz](http://seznam.cz) a [Centrum.cz](http://centrum.cz). Proto se považoval nástup Gmailu v roce 2004 jako velmi opožděný a jelikož se zatím jednalo o zkušební fázi projektu, bylo používání zpřístupněno pouze na pozvánky. Gmail nicméně přišel s nabídkou 1GB úložného prostoru pro emaily, zatímco v té době nabízela konkurence okolo 4 MB.⁶⁸ Po pěti letech, kdy se projekt nacházel v testovací fázi, se z něj stala jedna z nejoblíbenějších emailových služeb. Na americkém trhu je jako druhá po službě [Hotmail.com](http://hotmail.com). V České republice je stále dominantní [Seznam.cz](http://seznam.cz) a nástup emailových služeb Google je zde o poznání pomalejší než na poli vyhledávačů. V dnešní době nabízí Gmail přes 7GB úložného prostoru, je zároveň integrován do služeb pro podnikatele a podniky

⁶⁶ISKRA, Jiří. *Google: Tipy a návody pro vyhledávač, Gmail, YouTube, Earth a další aplikace*. Brno: Computer Press, 2008. str. 171

⁶⁷Office – Microsoft Office [online] 2011 [cit. 17. června 2011]. Webové aplikace Office Web Apps. Dostupné z WWW: <<http://office.microsoft.com/cs-cz/web-apps/>>.

⁶⁸ISKRA, Jiří. *Google: Tipy a návody pro vyhledávač, Gmail, YouTube, Earth a další aplikace*. Brno: Computer Press, 2008. str. 135 - 138

(Google Apps), umožňuje rychlou komunikaci s přáteli pomocí chatu a další zajímavé funkce.⁶⁹

Velmi negativní ohlas mělo zavedení kontextové reklamy do webového rozhraní Gmailů. Reklama se generovala hlavně na základě obsahu jednotlivých emailů, a to vzbuzovalo obavy o zneužití citlivých dat uživatelů. Google musel veřejnost přesvědčovat, že emailové zprávy prohledává algoritmus a žádné nebezpečí úniku dat nehrozí.⁷⁰

Z dnešního pohledu lze říci, že Gmail je jedna z nejúspěšnějších služeb společnosti Google a přináší jí velké množství spokojených uživatelů.

Google Talk

Talk je miniaplikace sloužící jako “instant messaging” na protokolu Jabber.⁷¹ Její historie sahá do roku 2005, kdy vyšla verze, která se instalovala na PC. Jakkoli si od nástupu tohoto programu odborná veřejnost hodně slibovala, velký úspěch nepřišel.⁷² O rok později se aplikace objevila jako součást Gmailu a sociální sítě Orcut. Tato aplikace je zabudována do služby Gmail jako okno chatu, kde si mohou uživatelé psát rychlé zprávy se svými kontakty. Zároveň existuje v aplikaci Gmail záložka, kde si uživatel může prohlédnout historii konverzací. Aplikace umí také videohovory, čímž se snaží bojovat s programem Skype, který je dominantním hráčem na poli videohovorů.⁷³ Dříve se jednalo o samostatnou aplikaci, která se pomalu stává zabudovaným komunikačním kanálem napříč všemi službami Googlu.⁷⁴

⁶⁹ISKRA, Jiří. *Google: Tipy a návody pro vyhledávač, Gmail, YouTube, Earth a další aplikace*. Brno: Computer Press, 2008. str. 158

⁷⁰ISKRA, Jiří. *Google: Vyhledávání, Gmail, Google Talk a další služby*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2006. str. 119

⁷¹ Více o open source komunikačním protokolu na <http://www.jabber.com>

⁷²ANTOŠ, David. Lupa.cz [online] 2006 [cit. 27. května 2011]. Google Talk se otevírá. Dostupné z WWW: <<http://www.lupa.cz/clanky/google-talk-se-otevira/>>.

⁷³WAUTERS, Robin. *TechCrunch* [online] 2010 [cit. 10. června 2011]. Report: Skype Now Accounts For 12% Of All International Calling Minutes. Dostupné z WWW: <<http://techcrunch.com/2010/01/19/skype-international-calling-minutes-share/>>

⁷⁴ISKRA, Jiří. *Google: Vyhledávání, Gmail, Google Talk a další služby*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2006. str. 111

iGoogle

Tato poměrně jednoduchá aplikace vylepšuje úvodní obrazovku a přidává uživateli možnost nastavit si různé zdroje informací přímo pod vyhledávací řádek. Může se jednat o velké množství zdrojů, a to od přehledu nových emailů, záznamů v kalendáři, až po novinky na oblíbené webové stránce a chat s přáteli. Tato stránka může být nastavena tak, že uživatel je po zadání webové adresy google.com přesměrován právě do iGoogle.⁷⁵

Webová alba Picasa

Webová alba Picasa je služba, která přišla na trh v roce 2004 poté, co Google koupil společnost odpovědnou za vývoj aplikace. Slouží k ukládání vlastních fotografií online, jejich snadné sdílení s přáteli pomocí emailu, odkazu na galerii nebo jejich publikace na blogu blogger.com. Uživatel má k dispozici 1GB prostoru pro své fotografie a možnost rozšíření prostoru za poplatek.⁷⁶

Reader

Uživatelé dnes sledují na internetu velké množství zdrojů a občas je problém stíhat sledovat, kde všude přibyl nový obsah. K tomuto účelu je již dlouhá léta dostupný standart RSS. Jeho pomocí lze sledovat pouze ty webové stránky, na kterých je něco nového. Donedávna lidé používali instalovatelné programy pro sledování RSS. Google nicméně v roce 2005 vytvořil webovou variantu těchto programů, Reader. Jeho výhodou je možnost připojit se odkudkoli ke svým zdrojům a spravovat je. Existují dokonce i aplikace pro mobilní telefony. Služba nabízí velké množství nastavení a v podstatě již dnes nahradila tradiční instalovatelné aplikace.⁷⁷

⁷⁵Google.com [online] 2011 [cit. 10. června 2001]. Co je iGoogle? Dostupné z WWW: <<http://www.google.com/support/websearch/bin/answer.py?answer=20324>>.

⁷⁶ISKRA, Jiří. *Google: Tipy a návody pro vyhledávač, Gmail, YouTube, Earth a další aplikace*. Brno: Computer Press, 2008. str. 119

⁷⁷BERNARD, Borek. *Interval.cz* [online] 2007 [cit. 1. června 2011]. Google Reader - uživatelsky přívětivá čtečka RSS. Dostupné z WWW: <<http://interval.cz/clanky/google-reader-uzivatelsky-privetiva-ctecka-rss/>>.

YouTube

Rychlost internetového připojení roste závratným tempem a tak není divu, že jak dlouho se před deseti lety čekalo na stažení obrázku, tak dlouho se dnes čeká na stažení videa. Tohoto nárůstu rychlosti využilo mnoho internetových firem a možná nejvíce právě server YouTube. Tento server založili tři zaměstnanci aukční společnosti Ebay. Server se zaměřil na možnost nahrávání a přehrávání online videa zdarma. Růst firmy byl opravdu nečekaný a záhy se objevila spousta amatérských filmařů a videoblogerů, kteří server proslavili.⁷⁸

Po necelých dvou letech provozu společnosti ji koupila firma Google za 1,65 miliard dolarů a postupně tak začala nahrazovat svůj vlastní video projekt. V dnešní době je YouTube známé po celém světě a slouží k publikování vlastního obsahu, propagaci událostí nebo značek, šíření skladeb a dalších kreativních věcí. Je také zabudováno do portfolia ostatních služeb Google tak, že se uživatel může přihlásit pod svým účtem.⁷⁹

Google měl dlouhou dobu problémy s financováním celého projektu. Až do nedávné minulosti bylo YouTube ztrátové a bannerové reklamy nedokázaly pokrýt náklady. Google proto začal oslovovat lokální inzerenty a zavedl vizuální reklamu přímo v přehrávaném videu. Teprve poté se povedlo celý projekt dostat z červených čísel. Nutno ovšem podotknout, že i v případě, že by YouTube bylo nadále ztrátové, je cenným artiklem v portfoliu služeb společnosti sídlící v Mountain View a přináší jí velké množství nových uživatelů.⁸⁰

Mapy

Google Maps je služba umožňující online prohlížení mapových podkladů ze všech koutů světa, a to jak v klasické podobě, tak i v podobě satelitních snímků. Google tuto službu představil v roce 2006 a od té doby prošla rychlým vývojem. Nyní lze pomocí map prohlížet i celou zeměkouli, jak ji uživatelé znají

⁷⁸BURGESS, Jean; GREEN, Joshua. *Youtube: digital media and society series*. Cambridge: Polity Press, 2009. str. 1

⁷⁹STROSS, Randall. *Planeta Google: O troufalém plánu jedné firmy organizovat všechno, co známe*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. str. 132

⁸⁰STROSS, Randall. *Planeta Google: O troufalém plánu jedné firmy organizovat všechno, co známe*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. str. 139

z Google Earth, získat trasu cesty a služba také ukazuje informace o zajímavých místech, jako jsou restaurace, hotely, kina apod. Jednou z velmi specifických využití je možnost prohlížení ulic z pohledu auta. Tato funkce se jmenuje Street View a v České republice je dostupná v Brně a v Praze.⁸¹

Budoucnost využití této aplikace vidí Google především na mobilních platformách, a proto existují velmi propracované aplikace, které dnes dokážou fungovat jako plnohodnotná navigace.⁸²

Books

Již od založení společnosti dávají její zakladatelé Larry Page a Sergej Brin najevo svoji touhu dát dohromady systém, který bude znát všechny důležité informace, které lidstvo potřebuje. V roce 2004 tuto myšlenku ještě utvrdili, když představili plán na naskenování 15 milionů knižních titulů a jejich uvolnění k vyhledání na internetu. Tento plán představili ve spolupráci s univerzitami a nejznámějšími světovými knihovnami. Tímto krokem začala jedna z nejkontroverznějších afér společnosti Google. Hned, jak vyšlo najevo, že společnost nehodlá skenovat pouze veřejně dostupné tituly, ale i tituly chráněné autorskými zákony, se ozvali velcí i malí vydavatelé nejprve s žádostmi o kompenzace a posléze s žalobami za porušení autorských zákonů. Steven Levy ve své knize popisuje toto období jako moment, kdy si lidé poprvé uvědomili moc informací a možnosti jejich zneužití, pokud by s nimi Google nenakládal rozumně. Naskenování tak ohromného množství knih by totiž takové informace rozhodně přineslo.⁸³

Vydavatelé byli rozhořčeni i přesto, že u knih, které jsou stále placené a dostupné pouze v knihkupectví, dovoluje systém Google Books do knih pouze nahlížet a prohlédnout jen vybrané stránky. Poté je uživatel odkázán na velká internetová knihkupectví. Spory trvaly více než dva roky a nakonec přinesly

⁸¹ISKRA, Jiří. *Google: Tipy a návody pro vyhledávač, Gmail, YouTube, Earth a další aplikace*. Brno: Computer Press, 2008. 205 - 207

⁸²MITTELBACH, Jan. *tech.ihned.cz* [online] 2009 [cit. 3. června 2011]. Google představil plnohodnotnou navigaci. Bude zdarma. Dostupné z WWW: <<http://tech.ihned.cz/c1-38864320-google-predstavil-plnohodnotnou-navigaci-bude-zdarma>>.

⁸³LEVY, Steven. *In The Plex: How Google Thinks, Works, and Shapes Our Lives*. New York: Simon & Schuster, 2011. str. 31-33

dohodu, ve které se Google zavázal zaplatit vydavatelstvími odměnu za zobrazení knih a výměnou za to dostal možnost uveřejnění tisíců knih kompletně online.⁸⁴

Systému Google Books se daří dobře, v dnešní době je naskenováno více než 12 miliónů titulů. Systém lze využít k akademické činnosti, hledání citátů, či případně k pouhému nahlížení do knihy před její koupí. Služba je oblíbená i přes to, že u většiny knih není přístupná většina stránek. Vyhledávání v této databázi je umožněno přímo z hlavní stránky google.com a obsahuje i knihy od českých autorů.⁸⁵

Analytics

Jedná se o další službu, kterou poskytuje Google zcela zdarma, tentokrát je zaměřena na majitele a provozovatele stránek s internetovým obsahem. Těm poskytuje velmi podrobné informace o jejich návštěvnících. Tato data jsou například: z jakého vyhledávače či stránky návštěvník přišel, jak dlouho na stránce zůstal a jestli se jedná o jeho první návštěvu nebo o pravidelného čtenáře. Velmi oblíbené je také sledování, přes která klíčová slova se návštěvník dostal na stránku na vyhledávači. Jedinou stinnou stránkou této služby je její poměrně velký zásah do soukromí návštěvníků, a proto se Google rozhodl začít pracovat na možnosti vypnutí sledování ze strany jednotlivých uživatelů.⁸⁶

⁸⁴LEVY, Steven. *In The Plex: How Google Thinks, Works, and Shapes Our Lives*. New York: Simon & Schuster, 2011. str. 31-33

⁸⁵BRANDT, Richard L.. *Jak myslí Larry Page a Sergej Brin*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2010. str. 78

⁸⁶NOSKA, Martin. *Computerworld.cz* [online] 2010 [cit. 15. června 2011]. Google Analytics: Více soukromí uživatelů, méně výsledků k analýzám. Dostupné z WWW: <http://computerworld.cz/internet-a-komunikace/google-analytics-vice-soukromi-uzivatelu-mene-vysledku-k-analyzam-6004>.

3. Google, studium a školství

V dnešní době, kdy se společnost Google angažuje v různých odvětvích webových služeb, snaží se svoje cloudové vize prosadit i do osobních počítačů a nabízí zabezpečené a vždy dostupné služby kancelářských balíčků. Objevuje se stále více firem, které přestávají používat klasické desktopové aplikace a serverová řešení a přecházejí k online službám od Googlu.⁸⁷ Ve společnosti z Mountain View si toho samozřejmě všimli a od roku 2006 nabízejí balíček služeb pro firmy a organizace s názvem Google Apps. Jedná se o balíček, který umožňuje provoz veškerých kancelářských aplikací pod firemní doménou a spolupráci na společných dokumentech mezi zaměstnanci. Jde tak o přímou konkurenci firemnímu řešení od společnosti Microsoft, které je nyní dominantní v kancelářských aplikacích.⁸⁸ Využívá se převážně v menších podnicích, ale objevují se i příklady velkých firem, které úspěšně používají služby Google Apps. Hlavní kladné stránky tohoto řešení kancelářských aplikací jsou menší náklady na provoz, jelikož se organizace nemusí starat o vlastní servery a dokonce ani v mnoha případech nepotřebuje správce podnikové sítě, vše je uloženo na zabezpečených serverech Googlu. Cena za využívání je 40 dolarů ročně za jednoho uživatele.⁸⁹

Možností podobných řešení si všimly i školní organizace a některé se rozhodly zpřístupnit balíček Google Apps i svým studentům. V roce 2007 vznikl dedikovaný balíček Google Apps For Education a ten je pro vzdělávací organizace dostupný zdarma a uživatelům nejsou dokonce při jeho používání

⁸⁷ *Google Apps for Education* [online] 2011 [cit. 17. června 2011] Success Stories. Dostupné z WWW: <<http://www.google.com/apps/intl/en/edu/customers.html>>.

⁸⁸ FARRELL, Nick. *TechEye* [online] 2011 [cit. 10. června 2011]. Microsoft wades into Google over cloud's "hidden costs". Dostupné z WWW: <<http://www.techeye.net/software/microsoft-wades-into-google-over-clouds-hidden-costs>>.

⁸⁹ RODGER, Michael. *Official Google Enterprise Blog* [online] 2009 [cit. 1. června 2011]. From Microsoft Exchange 2007 to Google Apps: the Delta Hotels and Resorts story. Dostupné z WWW: <<http://googleenterprise.blogspot.com/2009/11/from-microsoft-exchange-2007-to-google.html>>.

zobrazovány žádné reklamy. Střední školy a univerzity mají tudíž možnost nabídnout svým studentům následující služby:⁹⁰

- Google Mail (Gmail) je jeden z hlavních komunikačních nástrojů pro studenty. V jeho rozhraní lze zároveň používat vestavěného klienta pro instant messaging (GTalk). Je tedy jednodušší komunikovat se spolužáky či vyučujícími a v případě, že oba sedí u PC, mohou přejít od emailu k chatu anebo telefonnímu rozhovoru přes GTalk. Emailová adresa je samozřejmě nastavena podle požadované domény a především v USA se pro vzdělávací organizace nejčastěji používá koncovka .edu.
- Google Kalendář je služba obdobná jako pro klasické uživatele, ale umožňuje vyučujícím vkládat do kalendáře důležité záznamy (datum testů, termíny odevzdání) a také vytvářet kalendáře společné jenom členům studijních skupin, rodičům či vyučujícím.
- Služba Google Dokumenty je jedna z hlavních pomůcek při studiu. Jedná se o kancelářský balík, který má ale tu výhodu, že umožňuje studentům sdílet dokumenty a participovat na tvorbě jednotlivých školních úkolů. Zároveň se nabízí možnost pro vyučující, kteří mohou vstoupit do studentovy práce a zanechat mu komentáře a poznámky.
- Google Skupiny umožňuje rozdělení studentů do různých pracovních a zájmových skupin a tříd. Zde je poté možné komunikovat v rámci školního předmětu, uveřejňovat novinky a zadávat úkoly. Tuto službu lze také používat ke sdílení kalendářů, dokumentů a projektů.
- Google Sites umožňuje uživatelům vytvářet vlastní webové stránky, aniž by ovládali jakýkoli „vývojářský“ jazyk. Stránky jsou dostupné pro všechny návštěvníky nebo pouze pro členy vybraných skupin. Dají se takto vytvořit prezentace jednotlivých předmětů a projektů.

V rámci Google Apps for Education mohou uživatelé samozřejmě využívat i další služby, které Google nabízí. Nabízí se například blogovací služba Blogger.com nebo Webové úložiště obrázků Picasa. Všechna data jsou

⁹⁰*YouTube* [online] 2007 [cit. 12. června 2011]. Northwestern University speaks about Google Apps. Dostupné z WWW: <http://www.youtube.com/watch?v=mhQHMGelTRc&feature=player_embedded>.

samozejmě také dostupná přes mobilní aplikace, které jsou dostupné na většině mobilních platforem.⁹¹

Na svých stránkách věnovaným balíčku Google Apps pro vzdělávací instituce ukazuje Google příklady velkých univerzit, které do svého systému integrovaly tento balíček a nyní nabízejí svým studentům výše uvedené služby. Tím se dokazuje, že se tato služba nehodí pouze pro menší skupiny uživatelů, ale je vhodná i pro velké instituce. Zástupkyně Northwestern University v přiloženém videu uvádí, že do doby, než začali spolupracovat s Googlem, nabízeli studentům pouze základní emailovou službu.⁹²

Zavedení podobných služeb ve školství má i svá negativa. Asi největší stinnou stránkou se zdá být nutnost být online, aby se uživatel dostal ke svým dokumentům, emailu, kalendáři a dalším datům.⁹³ To je především v podmínkách v České republice zatím těžko proveditelné, a to především pro vzdělávací instituce s omezeným rozpočtem. Zároveň je zde vždy otázka bezpečnosti při vzdálené správě dat a fakt, že všechna data jsou uložena na serverech Googlu. V České republice je také velkou nevýhodou potřeba poměrně slušné počítačové gramotnosti při používání těchto služeb. Je potřeba, aby všichni uživatelé (vyučující i studenti) chápali koncept internetu, sdílení dokumentů a práci se systémem. To je v našich podmínkách stále vzácné a většina uživatelů přistupuje k internetu se stejným přístupem, který se naučili před deseti lety. Zde je potřeba uživatele vzdělávat a učit je práci nejen s počítačem, ale především s internetovým prostředím.⁹⁴

⁹¹Google Apps for Education [online] 2011 [cit. 17. června 2011] Success Stories. Dostupné z WWW: <<http://www.google.com/apps/intl/en/edu/customers.html>>.

⁹²YouTube [online] 2007 [cit. 12. června 2011]. Northwestern University speaks about Google Apps. Dostupné z WWW: <http://www.youtube.com/watch?v=mhQHMGelTRc&feature=player_embedded>.

⁹³WAGNER, Janek. *AuthorSTREAM* [online] 2008 [cit. 26. května 2011]. Google ve školách - Síť ve školství. Dostupné z WWW: <<http://www.authorstream.com/Presentation/Janek-85582-google-ve-kol-ch-kolstv-apps-skolach-kromeriz-education-ppt-powerpoint/>>.

⁹⁴BARTÍKOVÁ, Gabriela. *CFOWorld.cz* [online] 2011 [cit. 1. června 2011]. Počítačová gramotnost v Česku, aneb vítejte v Zimbabwe. Dostupné z WWW: <<http://cfoworld.cz/trendy/pocitacova-gramotnost-v-cesku-aneb-vitejte-v-zimbabwe-892>>.

4. BUDOUCNOST

4.1. Blízká budoucnost a vize

Jak již bylo napsáno, je společnost Google jednou z největších internetových společností současnosti a jako taková má možnost nejen měnit návyky svoje a svých uživatelů, ale zároveň ukazovat, kam se používání internetu a počítačové technologie dostane v budoucnu. Pro tak velkou firmu jakou je Google, je důležitější se ptát, jak bude trh vypadat za deset nebo dvacet let a ne, jak bude vypadat za pět let.⁹⁵

Firma z Mountain View vidí budoucnost trhu jasně. Vše se bude točit kolem tzv. Cloudu (v češtině Oblak). V podstatě se jedná o místo nebo úložiště, které bude mimo počítač i domácnost a bude se k němu moci připojit odkudkoli a z jakéhokoli zařízení. Toto úložiště může obsahovat nahrané dokumenty, obrázky, videa a další. Velké množství společností, které se již teď zabývají vzdálenou správou počítačů, předpovídá, že nakonec budeme mít na vzdálených serverech uloženy všechny informace včetně operačního systému, popřípadě nebude operační systém vůbec potřeba. Google tyto názory podporuje a ukázalo se, že drtivá většina jeho služeb a aplikací se spouští v prohlížeči, a proto je není potřeba instalovat a nezáleží na operačním systému.⁹⁶

Další velice důležitou vizí a plánem do budoucna je vylepšení vyhledávání tak, aby uživateli nabídlo kvalitní a přesné informace. Již nyní je hledání přesné, ale v době, kdy se na internetu rozmáhají sociální sítě, se stává stále důležitější, aby byly výsledky hledání personalizované nejen podle preferencí jednotlivých uživatelů, ale zároveň i podle toho, co se líbí lidem okolo nich. Na nedávné konferenci popsal vizí vyhledávání společnosti Google její předseda představenstva Eric Schmidt jako něco, co bude probíhat, aniž bychom k tomu sami dali podnět. Dokonce dřív, než si uvědomíme, že bychom něco takového

⁹⁵STROSS, Randall. *Planeta Google: O troufalém plánu jedné firmy organizovat všechno, co známe*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. str. 211-12

⁹⁶BROADKIN, John. *Network World* [online]. 2009 [cit. 3. června 2011]. 10 cloud computing companies to watch. Dostupné z WWW: <<http://www.networkworld.com/supp/2009/ndc3/051809-cloud-companies-to-watch.html>>.

vůbec chtěli vyhledat. Jako příklad může posloužit modelová situace, kdy se uživatelům kolem oběda objeví na mobilním telefonu doporučení na oblíbenou restauraci v jejich okolí.⁹⁷

Už teď žijí uživatelé Googlu jeho cloudovou vizí. Jejich emaily, obrázky a dokumenty nejsou uloženy v pamětech jejich počítačů, ale na vzdáleném serveru a přístup k nim lze mít odkudkoli. Podobné využití služeb se bude jenom rozšiřovat. V průběhu roku 2011 budou na trh dodávány první notebooky s operačním systémem Chrome OS. Jedná se o jeden z operačních systémů Google a je založený na čistě cloudové „filozofii“. Mají velmi omezenou kapacitu paměti a všechna data se stahují ze serverů Google. Dokonce i aplikace jsou pouze obyčejné internetové stránky. Jak moc úspěšný tento systém bude a zda nepřišel na trh příliš brzy, se teprve ukáže, ale Google se hodlá vydat tímto směrem.⁹⁸

4.2. Konkurence

Odvětví internetového podnikání a internetových technologií prochází od svého vzniku neustálým a velmi rychlým vývojem. Svět internetu a technologií se obecně za posledních deset let dramaticky změnil a velký podíl na této změně má i společnost Google. Za čtrnáct let své existence si prošla veškerými stádii vývoje, od malého podnikání, kdy musela čelit velkým hráčům na trhu, až do fáze, kdy se sama stala hráčem největším. Vývoj jde nicméně velmi rychle kupředu a Google musí bojovat o pozice s několika svými konkurenty.⁹⁹

Ve světě mobilních platforem je sice operační systém Android světovou jedničkou, ale rozhodně nejednoznačnou. Hned za ním jsou telefony iPhone od společnosti Apple, které se těší obrovské oblibě, a co je hlavní, díky soustředění se pouze na jeden model a také výbornému marketingu, dokázal Apple získat největší marže ze všech mobilních prodejců. Podle statistik je také zřejmé, že

⁹⁷GAUDIN, Sharon. *Computerworld* [online]. 2010 [cit. 29. května 2011]. In Schmidt's vision, Google will search before you even ask. Dostupné z WWW: <http://www.computerworld.com/s/article/9188800/In_Schmidt_s_vision_Google_will_search_before_you_even_ask>.

⁹⁸BROADKIN, John. *Network World* [online]. 2009 [cit. 3. června 2011]. 10 cloud computing companies to watch. Dostupné z WWW: <<http://www.networkworld.com/supp/2009/ndc3/051809-cloud-companies-to-watch.html>>.

⁹⁹STROSS, Randall. *Planeta Google: O troufalém plánu jedné firmy organizovat všechno, co známe*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. str. 36

ačkoli je uživatelů konkurenčního iOS méně, utrácejí více za služby a aplikace a tím pádem z provozu platformy plyne větší zisk. Všechny tyto problémy musí Google rozhodně řešit, pokud chce zůstat světovou jedničkou mezi operačními systémy. Zde je nutné zmínit, že na obzoru je také několik nových hráčů a ti by se také rádi dostali na přední příčky. Tím je například nový operační systém Windows Phone 7 od společnosti Microsoft.¹⁰⁰

V oblasti vyhledávání a internetových služeb se zdá být Google nedostižitelný a dominantní, nicméně i zde se musí mít na pozoru, protože procento uživatelů, kteří používají vyhledávací služby na stránce google.com každoročně klesá ve prospěch konkurenčního bing.com od společnosti Microsoft. Tento trend je sice znatelný především v USA, ale i u nás má Google konkurenci především v lokálních službách, kdy většina uživatelů stále používá služby českého seznam.cz.¹⁰¹

Především ve vyhledávání v anglickém jazyce dochází poslední dobou k nepřesnostem v hledání. Vyhledávač Googlu najde takové stránky, které nejsou přímo relevantní, ale jejich tvůrci znají princip vyhledávání Google a dokáží stránky psát tak, aby se objevovaly v co největším počtu hledání. Tyto nepřesnosti se snaží řešit Bing.com, který minulý rok představil implementaci sociální sítě Facebook do vyhledávání.¹⁰² Princip je v tom, že kromě normálně vyhledaných stránek se uživatelé objeví i stránky, které na Facebooku doporučují jeho přátelé. Tím se podle Microsoftu stává hledání mnohem relevantnější. Google se snaží o podobný přístup představením tlačítka +1, které označí doporučené stránky. Službě nicméně chybí sociální aspekt a její budoucnost je nevyjasněná.¹⁰³

¹⁰⁰ROSOFF, Matt. *SAI: Silicon Alley Insider* [online]. 2011 [cit. 11. června 2011]. If You Want To Make Money, Develop For Apple Platforms. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinsider.com/if-you-want-to-make-money-develop-for-apple-platforms-2011-4>>.

¹⁰¹*Byznys.ihned.cz* [online] 2011 [cit. 17. června 2011]. Google poprvé v Česku převálcovatel Seznam. Začala reklamní válka o trh. Dostupné z WWW: <<http://byznys.ihned.cz/c1-49420860-google-poprve-v-cesku-prevalcoval-seznam-zacala-reklamni-valka-o-trh>>.

¹⁰²OSTROW, Adam. *Social Media News and Web Tips - Mashable – The Social Media Guide* [online] 2010 [cit. 17. června 2011]. Facebook and Bing's Plan to Make Search Social. Dostupné z WWW: <<http://mashable.com/2010/10/13/facebook-bing-social-search/>>.

¹⁰³ZANDL, Patrick. *Lupa.cz* [online] 2011 [cit. 18. června 2011]. Google +1 je sociální tlačítko vedoucí do neznáma. Dostupné z WWW: <<http://www.lupa.cz/clanky/google-1-je-socialni-tlacitko-vedouci-do-neznama/>>.

Další oblastí internetových aplikací, kde roste konkurence, je online úprava a skladování dokumentů, kalendáře a emailu. Společnost Microsoft nedávno představila vlastní editor pro tvorbu dokumentů přímo v prohlížeči a jejich emailová služba hotmail.com je dokonce používanější než Gmail. Služba Hotmail měla v roce 2010 254 milionů uživatelů, zatímco Gmail jen 150 milionů z celého světa. Růst služby Gmail však byl 25%, zatímco Hotmail jen 8%. Největším emailovým konkurentem je Gmailu však služba Yahoo! Mail, ta měla 256 milionů uživatelů s růstem 16% celosvětově.¹⁰⁴

Podle mnohých ale pro Google roste největší hrozba v podobě sociálních sítí.¹⁰⁵ Ty se objevují přibližně posledních pět let a nejnámější z nich jsou twitter.com a facebook.com. Především Facebook je nejčastěji zmiňován jako přímá konkurence, jelikož nabízí úplně jiný koncept, na který nebyli uživatelé dosud zvyklí. Je to koncept osobní internetové identity pod reálným jménem, propojení s přáteli a sdílení dat jako jsou fotografie a dokumenty. Jinak řečeno, budování komunit. Nutno poznamenat, že právě to společnosti Google nikdy moc nešlo. Technologické zaměření pracovníků nikdy nedovolilo nahlédnout i na sociální aspekt internetu. Dlouhodobý ředitel Eric Schmidt dokonce na nedávné konferenci prohlásil, že této příležitosti zpětně lituje. Společnost se v minulosti pokusila přijít s koncepty, jako byly služby Wave a Buzz, ale bez valného úspěchu.¹⁰⁶ Jediným dílčím úspěchem je síť Orkut, která je obdobou Facebooku a vznikla v přibližně stejné době. Služba není celosvětově známá, ale jedná se o nejpoužívanější sociální síť v Jižní Americe a Indii.¹⁰⁷

Neméně důležitý je také fakt, že stejně jako Google vyrostl ze školního projektu a porazil zavedené velikány, může se každým dnem objevit nový projekt,

¹⁰⁴*Blog - The Brave Programmer* [online] 2010 [cit. 12. června 2011]. Gmail vs. Yahoo! mail vs. Hotmail. Dostupné z WWW: <<http://www.integralwebsolutions.co.za/Blog/EntryId/706/Gmail-vs-Yahoo-mail-vs-Hotmail.aspx>>.

¹⁰⁵DAWSON, Christopher. *ZDNet* [online]. 2010 [cit. 2. června 2011]. Should Google worry about Facebook social search?. Dostupné z WWW: <<http://www.zdnet.com/blog/google/should-google-worry-about-facebook-social-search/2242>>.

¹⁰⁶GUSTIN, Sam. *Wired.com* [online]. 2011 [cit. 1. června 2011]. Google's Schmidt: 'I Screwed Up' on Social Networking. Dostupné z WWW: <<http://www.wired.com/epicenter/2011/06/googles-schmidt-social/>>.

¹⁰⁷RAPOZA, Kenneth. *Forbes.com* [online] 2011 [cit. 17. června 2011] Brazil Keeps Google's Orkut Relevant; Tops Facebook. Dostupné z WWW: <<http://blogs.forbes.com/kenrapoza/2011/04/06/brazil-keeps-googles-orkut-relevant-tops-facebook/>>.

který nastaví nová pravidla v konkurenčním prostředí, tak jako to před léty provedl právě Google. Nutno poznamenat, že vedení společnosti se snaží v organizaci zachovat podnikavého ducha a ve snaze o udržení takovéto atmosféry umožňuje zaměstnancům věnovat 20 % svého pracovního času vývoji vlastních projektů. Pokud jsou úspěšné, mohou se z nich stát stálé služby nabízené uživatelům. Podobný vývoj měla například aplikace Gmail.¹⁰⁸

4.3. Bezpečnost

Pomocí velkého počtu svých služeb dosáhla společnost Google toho, že se na jejích serverech shromažďují data stovek miliónů uživatelů. Jelikož se aplikace této společnosti zabývají v podstatě veškerou lidskou činností na internetu, jsou informace velmi různorodé, osobní a především se mezi nimi objevují i ty velmi citlivé. Google o svých uživateliích zná, v závislosti na tom jak využívají jeho služby, obsah jejich emailů, kalendáře, chatu, číslo jejich kreditní karty, polohu, veškerou historii vyhledávání, historii nakupování a zná i jejich kontakty. V případě využívání jeho mobilního operačního systému Android zná i obsah SMS zpráv, historii volání a využívané aplikace.¹⁰⁹

Tato fakta jsou často používána jako argument při upozorňování na skutečnosti, že se z Google pomalu stává supervelmoc, která bude znát o každém z nás téměř všechny informace. Lidé, kteří na toto upozorňují, zdůrazňují nebezpečí zneužití těchto informací, a to buď Googlem samotným v podobě prodeje těchto citlivých informací třetím stranám, nebo ze strany hackerských skupin, které by se mohly nabourat do databází. Případy těchto útoků nejsou nijak vzácné a už i velké společnosti jim musely v nedávné minulosti čelit. Nutno podotknout, že v mnoha případech neúspěšně. Google se samozřejmě snaží podobné obavy a nařčení rozptýlit tím, že v rámci reklamního programu předává externím společnostem pouze nezbytně nutná data, která jsou důkladně anonymizována a soukromí uživatelů tak není ohroženo. V případě hackerských útoků je samozřejmě ohrožena každá internetová společnost a Google není žádnou

¹⁰⁸HAMEL, Gary; BREEN, Bill. *Budoucnost managementu*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2008. str. 103

¹⁰⁹STROSS, Randall. *Planeta Google: O troufalém plánu jedné firmy organizovat všechno, co známe*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. str. 73

výjimkou. Je ale potřeba říci, že se buď velké útoky serverům společnosti vyhýbají, nebo je její zabezpečení dostatečně kvalitní. Nicméně se množí útoky založené na sociálním inženýrství, při kterých útočník získá přístupové údaje uživatelů podvodem. Většinou se jedná o klamavý email nebo podobnou praktiku. Proti těmto způsobům se může Google jen těžko bránit a lze jim předcházet snad jen dostatečným varováním a vzděláváním uživatelů.¹¹⁰

Bezpečnost osobních informací na internetových serverech a nakládání s nimi je velice ožehavé téma a lze ho asi nejlépe charakterizovat příslovím „s velkou mocí přichází i velká zodpovědnost“.

¹¹⁰STUART, Keith; ARTUR, Charles. *Guardian.co.uk* [online]. 2011 [cit. 15. května 2011]. PlayStation Network hack: why it took Sony seven days to tell the world. Dostupné z WWW: <<http://www.guardian.co.uk/technology/gamesblog/2011/apr/27/playstation-network-hack-sony>>.

5. EMPIRICKÁ ČÁST

5.1. Metodologie

Teoretické zakotvení

Kyberantropologie je poměrně novou oblastí antropologických výzkumů. Zabývá se studiem člověka a proměn lidské interakce, a to v kontextu moderních počítačových, informačních a komunikačních technologií. Jejím předmětem je analýza a interpretace kulturně utvářených sítí informací a sdílených významů mezi uživateli kybernetických systémů.¹¹¹

Pojem kyberkultura do antropologie zavedl Arturo Escobar. Tímto pojmem analyzuje strukturální změny v moderní společnosti, které způsobily informační technologie.¹¹² Kyberkultura je součástí životního stylu, spojeného s užíváním moderních informačních a komunikačních technologií. Můžeme ji studovat z pohledu rituálů a společenských vztahů, vznikajících v kyberprostoru, a stejně tak z pohledu hodnot, norem či institucí, které virtuální realita utváří. Kyberkultura je zvláštním životním stylem příslušníků různých typů internetových subkultur.

Výzkumný problém, výzkumné otázky

Cílem mého výzkumu bylo zjištění, jakým způsobem využívají studenti bakalářského studia FHS Google a jeho aplikace a jaký význam jim přiřkládají. Zaměřila jsem se však pouze na studenty, kteří Google aktivně využívají. Výsledkem byly tyto výzkumné otázky:

- 1) Co pro tyto studenty znamená Google?

¹¹¹SOUKUP, Václav. Kyberantropologie a kyberkultura. *ANTHROPOLOGIA INTEGRATA*. 2010, Vol. 1, No. 2, s. 15

¹¹²ESCOBAR, Arturo. Welcome to Cyberia : Notes on the Anthropology of Cyberculture. *CURRENT THROPOLOGY*. 1994, Vol. 35, N. 3, s. 216

- 2) Které „googlovské“ aplikace používají či nepoužívají? Proč a jakým způsobem?
- 3) Jak využívají tyto aplikace při studiu?
- 4) V čem jsou pro ně tyto aplikace užitečné?
- 5) Jaké mají problémy při používání těchto aplikací a co by změnili?

Výzkumná strategie

Cílem mého výzkumu bylo hlubší porozumění využívání Googlu a jeho aplikací studenty Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy. Předmět mého zkoumání byl poměrně rozsáhlý a vyžadoval osobní interakci a možnost pokládání doplňujících otázek. To vše jsem mohla zajistit jen v rámci kvalitativního výzkumu, jehož cílem je porozumění problému a vytváření nové teorie.¹¹³ Byl zde však problém s nacházením literatury, která by se věnovala společnosti Google i ze sociologického hlediska nebo z hlediska kvalitativního výzkumu.

Techniky sběru dat

Vybrala jsem techniku polostrukturovaného rozhovoru (neboli rozhovoru s návodem). Pro můj výzkum bylo totiž velmi důležité, abych měla volnost pro improvizaci a abych mohla klást doplňující otázky, případně je podle potřeby během výzkumu měnit. Informátoři také v tomto případě měli mnohem větší prostor pro vlastní vyjádření. Dále mi to zároveň poskytlo možnost otestovat, zda dotazovaný informátor otázkám porozuměl a případně je položit jinak či blíže vysvětlit. Polostrukturovaný rozhovor mi zároveň umožnil rozhovory lépe porovnávat a analyzovat.¹¹⁴ Všechny rozhovory jsem také nahrávala na diktafon, abych omezila zkreslení dat, ke kterému v rámci přepisu může dojít.

Hned na začátku samotného rozhovoru jsem informátora seznámila se svým výzkumem, vysvětlila mu, jak budu se získanými daty nakládat, poprosila

¹¹³DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Vyd. 3. Praha: Karolinum, 2002, str. 286

¹¹⁴VAŇKOVÁ, Markéta. *Úvod do společenskovedních metod* [online] 2009/2010 [cit. 12. května 2011] Verbální techniky dotazování. Dostupné z WWW: <<http://moodle.fhs.cuni.cz/mod/resource/view.php?id=8839>>.

ho o souhlas s nahráváním na diktafon a nechala ho podepsat informovaný souhlas. Zároveň jsem všechny informátory ubezpečila, že od rozhovoru mohou kdykoli odstoupit.¹¹⁵

Při rozhovoru jsem se zaměřila na tyto tematické okruhy:¹¹⁶

- 1) První setkání s Googlem
- 2) Proč studenti používají zrovna Google
- 3) Googlovské aplikace a jejich používání či nepoužívání
- 4) Googlovské aplikace a jejich využití pro studium na FHS

Výběr vzorku

Při určení vzorku jsem použila výběr úsudkem, neboli účelový výběr. Hledala jsem takové informátory, kteří Google aktivně a často používají, a to nejen jako obyčejný vyhledávač. Dále jsem volila takové studenty, kteří jsou ve vyšším ročníku bakalářského studia, protože mají větší zkušenosti se studiem na vysoké škole. Takové studenty jsem hledala pomocí metody sněhové koule, kdy mi jeden informátor doporučil dalšího.¹¹⁷ Nejprve jsem zvolila dva prvotní informátory z kontaktů, které jsem měla k dispozici. Dva jsem zvolila z toho důvodu, abych se vyhnula riziku, že efekt nabalování nemusel jen s jedním prvotním informátorem nastat, protože se mohla nabalit pouze uzavřená skupina s podobnými názory, jako má prvotní informátor. Nesnažila jsem se o to, aby vzorek zastupoval celou populaci studentů, ale o to, aby reprezentoval populaci problému.¹¹⁸ Celkově jsem nakonec měla deset informátorů, sedm mužů a tři ženy. Sedm informátorů bylo ve třetím, jeden ve čtvrtém a dva ve druhém ročníku bakalářského studia.

¹¹⁵NOVOTNÁ, Hedvika. *Úvod do společenskovedních metod* [online] 2009/2010 [cit. 12. května 2011] Kvalitativní strategie výzkumu. Dostupné z WWW: <<http://moodle.fhs.cuni.cz/mod/resource/view.php?id=8840>>.

¹¹⁶Celý návod k rozhovoru je v příloze

¹¹⁷HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody, aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005. str. 152

¹¹⁸DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Vyd. 3. Praha: Karolinum, 2002, str. 304

Analytické postupy

Analýzu jsem z povahy kvalitativního výzkumu musela provádět po celý jeho průběh.

Nahrávky rozhovorů jsem přepisovala celé, zvolila jsem doslovnou transkripci. Zaznamenala jsem si, s kým byl rozhovor veden, kdy a kde proběhl, zda nedošlo k vyrušení apod. Přepis samotný byl prvním krokem redukce, organizace a analýzy dat a snažila jsem se rozhovor přepisovat co nejdříve po jeho skončení.¹¹⁹

Má analýza dat byla založená na rozčlenění textu na segmenty a další manipulaci s nimi, což usnadňovalo nalézání vzorců a pravidelností mezi případy. Jednotlivé části jsem okódovala (používala jsem otevřené kódy, to znamená, že jsem kódy vytvářela během analýzy dat). Souběžně s tím jsem si zapisovala poznámky ke kódům, čímž jsem data předběžně analyzovala. Pro optimální přehlednost jsem si zavedla kódovací knihu, kam jsem dané kódy zapisovala.¹²⁰ To vše jsem dělala v programu Atlas.ti.¹²¹ Tento program mi pomohl data utřídit a zpřehlednil mi celkovou práci.

Hodnocení kvality výzkumu

Požadavek validity byl pro můj kvalitativní výzkum velmi podstatný. Je důležité již při přípravě a v návrhu výzkumu zvažovat vhodný způsob zajištění validity a důvěryhodnosti výsledků výzkumu. Reliabilita je v tomto případě kvalitativního výzkumu nízká, protože při opakování výzkumu nedojdeme ke stejným výsledkům.

Jakékoli nejasnosti během rozhovoru jsem se snažila s informátory hned ujasnit a uvědomovat si, že výsledek výzkumu nemá být výsledkem mých předsudků a očekávání. Pokoušela jsem se také neustále udržovat neutrální postoj.

¹¹⁹VAŇKOVÁ, Markéta. *Úvod do společenskovedních metod* [online] 2009/2010 [cit. 12. května 2011] Verbální techniky dotazování. Dostupné z WWW: <<http://moodle.fhs.cuni.cz/mod/resource/view.php?id=8839>>.

¹²⁰HEŘMANSKÝ, Martin. *Úvod do společenskovedních metod* [online] 2009/2010 [cit. 12. května 2011] Kvalitativní analýza dat. Dostupná z WWW: <<http://moodle.fhs.cuni.cz/mod/resource/view.php?id=8382>>.

¹²¹Program pro počítačově podporovanou analýzu kvalitativních dat

V rámci výzkumu pro bakalářskou práci byla také nutná konzultace s vedoucím práce.

Etické otázky

Etika je důležitou součástí všech druhů výzkumu, včetně mého, a to i přesto, že mnou sebraná data nejsou nijak osobní povahy. Všechna data jsem sbírala pouze za účelem bakalářské práce a nebudou nijak zneužita. Každému jsem přidělila pouze číslo, které jsem používala ve všech poznámkách a materiálech. Data sebraná pod tímto číslem uchovávám zvlášť od informovaného souhlasu, který by identitu informátorů mohl odhalit. Získaná data nevydám nikomu dalšímu. Snažila jsem se zabezpečit, aby data z výzkumu byla správná a pokud možno nezkreslená.

5.2. Vyhodnocování a interpretace dat ¹²²

Seznámení se s Googlem

Moji informátoři se shodují na tom, že ke Googlu se dostali už hodně dávno, většina si ani nemohla vzpomenout, kolik let to mohlo být. Většinou odhadovali, že to bylo někdy v průběhu střední školy, případně na konci školy základní. Společně mají také všichni to, že začínali vždy s vyhledávačem, to ostatní přišlo později, často s tím, jak Google jednotlivé služby a aplikace uváděl na trh.

K vyhledávači jako takovému se většina dostala na doporučení od přátel či spolužáků, ve škole nebo si někteří doporučení přečetli na internetu. „Já jsem ho začal používat určitě nejdřív jako vyhledávač, první impuls možná ta doporučení a trošku mě štvaly takové ty české vyhledávače, jako byl Atlas, Seznam, Volný, kde jsem měl schránku, takže spíš tak obecně jsem začal na tom vyhledávači.“ (inf. č. 1) nebo „Odkud jsem slyšel o Google? Tak rozhodně ne z žádných offline reklam nebo nějakých billboardů, spíš to tak plynule přešlo, spíš na osobní doporučení od lidí, spíš že jsem viděl, ten má Google, to se mi líbí.“ (inf. č 7).

¹²²Návod k rozhovoru se základními typy otázek, na které jsem se ptala, je uveden v příloze.

Gmail

Všichni moji informátoři mají založený účet na Googlu a všichni mají založený i email. Stejně jako tomu bylo u vyhledávače, i tady měli všichni původně email založený na jiné doméně a postupně přešli primárně na Gmail. Ani zde se důvody příliš nerůznily. Převládala nespokojenost s původním emailem, hlavně co se týče správy kontaktů, rychlosti, uživatelského rozhraní a celkové jednoduchosti. „Protože Volný mě trochu štvál, pořád nějaké problémy při připojování přílohy a potom byl problém, že občas se to nechtělo odeslat. A zase trošku taková složitost a omezenost. Asi to bylo, že jsem koumal další mailový schránky a tím, že se vlastně Google rozmáhal a taky hodně záleželo na tom, že jsem viděl všechny koncovky gmail.com a všichni říkali, to je bomba, tohle si založ, tak jsem si dál o tom něco četl, takže já dám hodně na to osobní doporučení.“ (inf. č. 7)

Co právě ale podle všech mých informátorů dělá Gmail tím nejlepším možným emailem, je řazení konverzace s jedním tématem za sebou. Jednotlivé emaily tak na sebe navazují, automaticky se řadí pod sebe, a pokud konverzace probíhá delší dobu, starší emaily jsou jednodušeji a přehledněji dohledatelné. Někteří informátoři mě však upozorňovali na to, že na takové uspořádání emailů si museli nejdříve zvyknout a brali ho jako nevýhodu, a to právě proto, že jejich původní email to takto neřadil. Jakmile si však na uspořádání zvykli, nemohli si ho vynachválit. Dnes to považují za samozřejmost. Informátorka č. 6 si na tento systém zvykla dokonce tak, že při koupi nového mobilního telefonu hledala takový, který by jí stejným způsobem řadil i SMS zprávy.

Jako další velikou výhodou informátoři zmiňovali možnost chatu v emailu, tedy Gtalk, který u některých částečně nahrazuje ostatní chaty, informátor číslo 10 tento chat používá hlavně v mobilním telefonu: „Tím, že já mám Androida mobil, tak to používám nejvíc na mobilu, protože dá se říct, že to nahradí úplně smsky a za to neplatím.“ Nevýhodou ale je, že i druhá strana musí mít účet u Googlu.

Poslední výhodou, kterou informátoři uváděli, bylo to, že podle nich jim do emailu na Googlu nechodí tolik spamů jako tomu bylo u předchozích emailů.

Chrome

Frekvence používání tohoto internetového prohlížeče se už mezi mými informátory liší. Někteří ho používají jako svůj primární prohlížeč, někteří preferují Mozillu či Operu, ale všichni mají tento prohlížeč na svém počítači k dispozici. I uživatelé, kteří ho nepoužívají primárně, s ním občas pracují, takže ho znají. Zajímalo mě proto, proč tento prohlížeč používají, jaký měli dříve a co se jim na Chromu líbí, a v opačných případech jsem se ptala, proč používají jiné alternativy.

Ti informátoři, kteří přešli výhradně na Chrome, tak v tomto případě učinili častěji z vlastní iniciativy a ne na doporučení někoho dalšího. „Já jsem spíš zjišťoval ty výhody v průběhu toho užívání vyhledávání, já jsem to zkusil a už se mi to zalíbilo.“ (inf. č. 9) Zjistili totiž, že v tomto prohlížeči je vše uzpůsobeno lepšímu a intuitivnějšímu vyhledávání, kdy Google sám dopisuje slova, pamatuje si dřívější vyhledávaná hesla a jako první zobrazuje stránky, na kterých už uživatel dříve byl. „Dál mi vyhovuje, že adresní řádek funguje pro zadávání adresy, stejně tak pro vyhledávač Google. Když napíšu špatně adresu, hodí mi to rovnou na vyhledávač a nenapíše mi stránka nenalezena, což je super, to se fakt hodí.“ (inf. č. 5) Pozitivně hodnotili také to, že zde existují další uživatelské aplikace pro usnadnění práce například s emailem či kalendářem. Informátor číslo 1 na toto poukazuje: „To jsou ty gadgety, widgety nebo jak se tomu říká do Chromu, s tím jsem si hrál docela dost, to mě bavilo, co tam všechno mají za vychytávky.“ Jako hlavní výhodu uváděli i to, že okno prohlížeče je větší, protože ovládací prvky jsou všechny schované pod jediným tlačítkem a práce se záložkami je díky jedinému tlačítku také rychlejší. Také tlačítko pro opětovné otevření právě zavřeného listu bylo velice kladně hodnoceno. To jsou důvody, proč moji informátoři přešli na používání Google Chrome. Někteří ale přešli na Chrome hlavně proto, že patří pod Google. „Jak používám všechny ty služby Google, tak on je na ně optimalizovaný, aby v něm fungovaly nejlíp, to znamená, že Gmail mi v něm funguje skvěle, zrovna tak YouTube a tak dál, dokumenty. Takže asi protože už jsem v tom Google jako systému, tak jsem si stáhl jejich prohlížeč. Věřím ale tomu, že ostatní prohlížeče jsou stejně kvalitní.“ (Inf. č. 7)

Na druhou stranu však zmiňovali negativa a navrhovali změny, které by Chrome potřeboval. První nevýhodou je zpomalení veškerého načítání, a to právě vinou zmíněných uživatelských aplikací. Čím více toho má uživatel otevřeno, tím je vše pomalejší. Jak zmiňuje informátor číslo 2: „To všechno, když se načítá, tak je to trochu náročnější, v tomhle je to už náročnější programově, tím pádem to trvá dýl. Což je jediná věc, co mě trochu štve. Tohle potřebuje doladit. Obzvlášť to s těma záložkami, že když jich je fakt hodně, tak si myslím, že to ta Mozilla zvládala líp.“

Android

Někteří moji informátoři jdou ve využívání služeb Googlu ještě o něco dál a využívají služeb „chytrých telefonů“¹²³, a to konkrétně platformy Android od Googlu. Při výběru telefonu však nehrál roli pouze operační systém, ale i další funkce telefonu. Všichni si dopředu četli recenze a důvěřovali doporučení. Co ale rozhodovalo o koupi mobilního telefonu s tímto operačním systémem, byla možnost nákupu aplikací a stejně jako u ostatních Google služeb šlo o jednoduchost, intuitivnost a možnost uživatelského nastavení. „Mně to bylo jedno, jestli je to Google, prostě ten celý systém, ale co o tom psali a že tam nahraješ z toho marketu, opravdu co chceš, přizpůsobíš si podle sebe ten mobil, tak to mě zaujalo.“ (Inf. č. 1). Ve výsledku je tedy každý telefon unikátem, záleží pouze na uživateli, co bude jeho telefon umět.

Nevýhoda, která provází veškeré používání Googlu a jeho služeb je i zde stejná – je potřeba mít připojení k internetu. Informátoři se mi zmiňovali, že dříve internet v mobilu neměli, ani ho nepotřebovali, ale nový chytrý telefon bez připojení neměl smysl, takže si ho všichni platí, čímž ale vzrostly jejich výdaje.

Mapy

Toto je jediná služba Google, kde se informátoři shodli, že její alternativa, tedy Mapy.cz na portálu Seznam, je lepší. Je to tak proto, že věří, že český portál

¹²³Telefon pracující s vlastním operačním systémem s možností vlastního instalování a spuštění několika aplikací najednou.

je pro mapy Česka konkrétnější a detailnější, než když je dělá někdo z ciziny. Jediné, co všichni hodnotí pozitivně, je Street View, které je ale dostupné jen pro dvě největší česká města. Tak to však platí pouze pro naši republiku, ne pro zahraničí. Co se toho týče, dívají se informátoři buď na mapy na Googlu nebo používají Google Earth. Zde zase mezi informátory panuje přesvědčení, že české alternativy nemohou poskytnout kvalitní a podrobné mapy zahraničí. Někteří informátoři si však i zde všimli neúplného zobrazení a malého rozlišení na mapách.

Google a studium

Některé služby Googlu informátoři z mého vzorku používají i pro studium. Patří mezi ně hlavně Dokumenty, Books, Překladač, Scholar a Gmail. Všichni uváděli, že pro komunikaci s učiteli a spolužáky používají hlavně Gmail a Gtalk. Zároveň s tímto druhem komunikace však uváděli, že více kontaktů na spolužáky mají na Facebooku než v Gtalku. Z takové komunikace se pak odráží veškerá další práce.

Většina informátorů zná a často pracuje s Dokumenty. Nejdůležitější je pro ně zde možnost sdílení svých dokumentů s ostatními, umožňuje také úpravu dokumentu více uživateli najednou. Vše je online a hlavně v reálném čase. Jak říká informátor číslo 1: „Jsem docela fascinovaný tou rychlostí, já vím i kde má kurzor, co přepisuje, takže je to fakt jak live komunikace.“ Jako nevýhodu Dokumentů zde uvádějí, že je Google preferuje před klasickým otevřením v MS Office, takže vše otvírá automaticky tímto vlastním způsobem.

Další využívanou službou mezi informátory jsou Google Books. Co se týče studia, informátoři zmiňovali, že zde hledají knihy do seminárních prací, referátů či bakalářské práce. Někteří však občas hledají i knihy pro zábavu. Pozitivně hodnotí množství knih, které nejsou jinde k sehnání. Patří mezi ně hlavně ty zahraniční. Zde se však nabízí i nevýhoda, že českých knih tam k nalezení není tolik. Také jako nevýhodu uvádějí nutnost vynechaných stránek v knize z důvodu autorských práv. O to kladněji ale hodnotí tento samotný nápad na takovouto službu, protože jsou tak knihy mnohem přístupnější.

Další službou, kterou moji informátoři používají ke studiu je Google Překladač. Všichni se shodují na tom, že velikou výhodou je zde překládání celých frází, přestože není příliš kvalitní, člověk dostane alespoň představu o tom, co fráze znamená. Toho využili hlavně při zkoušce Ověření jazykové kompetence, přestože si většina z nich našla i slovník instalovaný přímo do počítače. Zmiňují se také o rychlosti překladu, velkém množství nabízených jazyků a možnosti nechat si slovo či frázi přehrát.

Google Scholar informátoři také zmínili a věděli, že se jedná o vědecké knihy, ale nedokázali popsat rozdíl mezi Scholar a Books. Pokud by něco nenašli na Books, podívali by se pravděpodobně na Scholar.

Další služby

Používání dalších služeb už se lišilo od informátora k informátorovi. Každý si našel nějakou další, kterou používá a považuje za důležitou. Ať už to byl Kalendář, Úkoly, Reader či iGoogle, zdá se, že každý si zde našel to své a přizpůsobil si vše k obrazu svému. Z rozhovorů vyplývá, že informátoři zkouší i další služby, které dříve buď neznali, někdo jim je doporučil nebo je Google nově uvedl na trh. U některých již zůstali nebo je naopak vyzkoušeli jednou a nenašli pro ně upotřebení.

Ochrana dat

Ptala jsem se, zda informátor nemá obavu o údaje, jež Googlu poskytuje, které o něm Google zná a ví, a zda nemá obavu z jejich zneužití. Informátoři se ale shodli na tom, že všechna tato data mají pod heslem, takže nikdo zvenčí se k nim nedostane. Informátor číslo 4 k tomu říká: „Mně se teď snažil někdo jakoby přihlásit pod mým jménem snad z Ameriky a ten Google mi to hned hlásil, tak jsem si změnil akorát heslo.“ I přesto, že si jsou vědomi analýzy svých dat za účelem cílení reklamy, daří se Googlu udržovat reputaci bezpečné firmy, které moji informátoři věří. Většina také hned porovnávala s ochranou dat na Facebooku, zde zmiňovali, že si musí člověk dávat mnohem větší pozor na to, na

co kde klikne a co odsouhlasí, hlavně z důvodu množství aplikací, které se nebojí žádat o přístup i k těm nejcitlivějším datům.

Co se líbí

Nejčastějším důvodem pro používání Googlu je jeho jednoduchost, přehlednost a celková provázanost služeb, jak uvádí informátor číslo 7: „Možná to bude znít zvláštně, ale mně se líbí ta jednoduchost toho Google a jenom ta vyhledávací lišta. Necpou se tam další věci. Třeba ten Volný, ten to má takový přemrštěný, tím že mě baví grafika, tak mně přijde, že je to až chaotický, když chci vyhledat nějaký pojem, tak jdu jenom za tím a nezajímají mě další věci.“

Co také vítězí, je možnost uživatelského nastavení, přizpůsobení si vzhledu, rozvržení a pokročilé nastavení jednotlivých aplikací. „Já jsem nadšený z toho Googlu, ne vyloženě z toho, že to je Google, ale spíš co mi poskytnou ty služby a všechno, jsem fakt spokojený. Mně přijde, že když si to člověk upraví podle sebe, tak to je perfektní.“ (inf. č. 3)

Svět bez Googlu?

Ptala jsem se, zda si umí představit využívání internetu bez dostupnosti služeb Google. „Neumím si vůbec představit, kdyby to nebylo, protože ty český servery v tomhle nestojej za nic, vůbec nenabízej takový množství a není to tak přehledný a nemá to tak dobrou vyhledávací algoritmus vůbec. Já nevím no, neumím si to představit, kdyby Google nebyl už. Sice nevyužívám tolik těch aplikací, ale tady ty základní jsou dost zásadní, no.“(inf. č. 5)

Je těžké si neexistenci Googlu představit také proto, že informátoři jeho služeb využívají denně. U vyhledávače se zmiňovali o několika vyhledávání za den. Ti, kteří používají i operační systém Android mi odpověděli, že Google využívají nonstop. Mobilní telefon mají neustále při sobě, ale také se jim telefon neustále synchronizuje s počítačem, konkrétně email, kalendář, úkoly či kontakty.

Objevila se i odpověď, že představit si to umí. Spousta služeb má totiž konkurenci a panoval názor, že by větší konkurence Googlu vůbec neuškodila, protože by se alespoň více snažili o rychlejší pokrok a vylepšování. Přesto si

myslí, že bez Googlu by bylo složitější nejen vyhledávání, ale i spousta ostatních aplikací by si kvůli své složitosti a nedotaženosti tolik příznivců určitě nenašla. Google už se stal naprostou samozřejmostí, jak můžeme poznat z poznámky informátora číslo 4: „Já nevím, ono bylo něco před Googlem?“

Dílčí závěr

V době, kdy se moji informátoři dozvídali o existenci Googlu, komunikační možnosti na internetu nebyly tolik rozšířené, ani internet nebyl tak přístupný jako dnes. Takže doporučení k používání tohoto vyhledávače buď slyšeli od kamarádů či spolužáků, nebo ve škole při hodině informatiky. V dnešní době jsou však možnosti jiné, mnohem dál. Podle van Dijka žijeme ve společnosti sítě, což je společnost která klade důraz na formu a proces zpracování informací. O to se starají právě sociální a mediální sítě.¹²⁴ Takže dnešní doporučení by s největší pravděpodobností dostali na sociální síti, blogu či v internetové diskuzi.

Moji informátoři jsou nejvíce spokojeni se službou Gmail, také je mezi nimi nejpoužívanější a je pro ně zřejmě nejdůležitější. Na druhou stranu nejméně spokojeni jsou se službou Google Maps. V ostatních službách se názory už trochu liší, u každé se najdou klady a zápory, věci, které by informátoři změnili nebo které naopak velmi chválí.

Každý informátor z mého vzorku používá některou ze služeb Google ke studiu. Všichni zmiňovali Gmail pro kontakty se spolužáky a učiteli, ale používají také službu Dokumenty, která pro ně funguje také jako forma určité komunikace a vzájemné spolupráce. Důležitá je jistě i služba Google Books a Scholar, protože studenti z mého výzkumu zde hledají odborné knihy, relevantní ke studiu.

Otázka ochrany dat poskytnutých Googlu je zde také důležitá. Nabourání se do účtu ze strany Googlu se informátoři nebojí, Googlu se svými daty věří. Co u Googlu ale vede u mých informátorů nejvíce je jednoduchost a přehlednost vyhledávání i všech dalších služeb, také možnost uživatelského nastavení a vlastních úprav.

¹²⁴VAN DIJK, Jan. *The network society*. London: Sage Publication, 2006. str. 20

Z výzkumu je patrné, že jakoukoli práci na internetu bez služeb Googlu si uživatelé z mého vzorku představují už jen těžko. Google ale nevyužívají jen proto, že je to právě Google, ale proto, že jsou přesvědčeni o tom, že jejich služby jsou nejlepší. Je zde také důležitý aspekt toho, že jsou přístupné všem, většinou jsou zadarmo či jen za malý poplatek a pro užívání většiny služeb není potřeba mít nějaké pokročilé počítačové zdatnosti.

ZÁVĚR

Před pěti sty lety vynalezl Gutenberg moderní knihtisk a napomohl tak k rozšíření informací mezi široké masy. Od té doby nic jiného neusnadnilo přístup k informacím, tak jako právě Google. Google změnil způsob, jakým si lidé opatřují informace, stal se každodenní součástí našeho života. Je dnes pro mnoho lidí nepostradatelný. Existuje v mnoha jazykových verzích a někteří lidé považují internet a Google za to samé.

Google se rozšířil prakticky bez reklamy, jen ústním podáním. Lidé si k němu našli cestu sami. Přitom většina uživatelů ani neví, jak vznikl, jak funguje, co obsahuje, proč porazil i zdánlivě lepší konkurenty a kudy se hodlá v budoucnosti ubírat. Na to jsem se pokusila ve své bakalářské práci odpovědět.

V první kapitole se práce věnovala dvěma zakladatelům společnosti Google, Larrymu Pagovi a Sergeji Brinovi. Každý jsou jiný, doplňují se a možná proto dokázali přijít na trh s něčím novým a lepším. Jejich vyhledávač si brzy získal velkou oblibu. Své služby také začali dále rozšiřovat. Kromě již zmíněného vyhledávače zde najdeme operační systémy, webový prohlížeč, emailovou schránku, mapy, videa, překladač a mnoho dalšího. Některé aplikace však také neuspěly, příkladem by byl Google Buzz.

V další části se práce věnovala zavádění balíčku služeb Googlu do firem, organizací a hlavně do školství. Všechna data jsou uložena mimo počítače, vše je zabezpečeno na serverech Googlu. To umožňuje i snížení nákladů. Pro školy je tento balíček dokonce zdarma. Se službami, které Google v balíčku nabízí, je pro studenty a učitele snadnější vzájemná komunikace. Všechna data jsou dostupná odkudkoli a z jakéhokoli počítače nebo mobilního zařízení. Ve Spojených státech tento systém již na některých školách funguje, v České republice je však překážkou špatná dostupnost internetu ve školách a nižší počítačová gramotnost.

Výzkum, zasazený do oboru kyberantropologie, se věnoval významům, které studenti FHS UK přikládají společnosti Google a jejím službám. Z výzkumu vyplynulo, že informátoři aplikace používají na denní bázi ke studiu, práci či zábavě. A nezáleží tolik na tom, že jsou právě od společnosti Google, jako na tom, jak dobře se používají a jaké jsou jejich výhody či nedostatky.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Tištěné zdroje

- BOLES, David. *Google Apps Administrator Guide*. Boston: Course Technology, 2007. 257 p. ISBN 978-1-598-63632-1.
- BRABAZON, Tara. *The University of Google: Education in the (Post) Information Age*. Hampshire: Ashgate, 2007. 234 p. ISBN-13: 978-0-7546-7097-1.
- BRANDT, Richard L.. *Jak myslí Larry Page a Sergej Brin*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2010. 255 s. ISBN 978-80-251-2822-0.
- BURGESS, Jean; GREEN, Joshua. *Youtube: digital media and society series*. Cambridge: Polity Press, 2009. 99 p. ISBN-I3: 978-0-7456-4478-3.
- VAN DIJK, Jan. *The network society*. London: Sage Publication, 2006. 292 p. ISBN 1-4129-0867-1.
- DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Vyd. 3. Praha: Karolinum, 2002. 374 s. ISBN 80-246-0139-7.
- ESCOBAR, Arturo. Welcome to Cyberia : Notes on the Anthropology of Cyberculture. *CURRENT THROPOLOGY*. 1994, Vol. 35, N. 3, s. 211 - 231.
- GIRARD, Bernard. *Google Way : How One Company Is Revolutionizing Management as We Know It*. San Francisco: No Starch Press, 2009. 247 p. ISBN 978-1-59327-184-8.
- HAMEL, Gary; BREEN, Bill. *Budoucnost managementu*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2008. 244 s. ISBN 978-80-7261-188-1.
- HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody, aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005. 408 s. ISBN 80-7367-040-2.
- ISKRA, Jiří. *Google: Vyhledávání, Gmail, Google Talk a další služby*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2006. 143 s. ISBN 80-251-1043-5.
- ISKRA, Jiří. *Google: Tipy a návody pro vyhledávač, Gmail, YouTube, Earth a další aplikace*. Brno: Computer Press, 2008. 231 s. ISBN 978-80-251-1833-7.
- JARVIS, Jeff. *Co by udělal Google?*. Litomyšl: Eastone Books, 2010. 257 s. ISBN 978-80-8109-148-3.

- JIRÁK, Jan; KÖPPLOVÁ, Barbora. *Média a společnost*. Praha: Portál, 2007. 207 s. ISBN: 978-80-7367-287-4.
- LEVY, Steven. *In The Plex: How Google Thinks, Works, and Shapes Our Lives*. New York: Simon & Schuster, 2011. 432 p. ISBN 978-1-4165-9658-5.
- SOUKUP, Václav. Kyberantropologie a kyberkultura. *ANTHROPOLOGIA INTEGRÁ*. 2010, Vol. 1, No. 2, s. 15-22.
- STROSS, Randall. *Planeta Google: O troufalém plánu jedné firmy organizovat všechno, co známe*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2009. 296 s. ISBN 978-80-251-2412-3.
- VISE, David A.; MALSEED, Mark. *Google story*. Praha: Pragma, 2007. 363 s. ISBN 978-80-7349-034-8.

Internetové zdroje

- ANTOŠ, David. *Lupa.cz* [online] 2006 [cit. 27. května 2011]. Google Talk se otevírá. Dostupné z WWW: <http://www.lupa.cz/clanky/google-talk-se-otevira/>.
- BARTÍKOVÁ, Gabriela. *CFOWorld.cz* [online] 2011 [cit. 1. června 2011]. Počítačová gramotnost v Česku, aneb vítejte v Zimbabwe. Dostupné z WWW: <http://cfoworld.cz/trendy/pocitacova-gramotnost-v-cesku-aneb-vitejte-v-zimbabwe-892>.
- BERNARD, Borek. *Interval.cz* [online] 2007 [cit. 1. června 2011]. Google Reader -uživatelsky přívětivá čtečka RSS. Dostupné z WWW: <http://interval.cz/clanky/google-reader-uzivatelsky-privetiva-ctecka-rss/>.
- BROADKIN, John. *Network World* [online]. 2009 [cit. 3. června 2011]. 10 cloud computing companies to watch. Dostupné z WWW: <http://www.networkworld.com/supp/2009/ndc3/051809-cloud-companies-to-watch.html>.
- ČERNÝ, Michal. *DSL.cz* [online]. 2010 [cit. 1. června 2011]. Google Picasa - mírně kontroverzní program. Dostupné z WWW: <http://www.dsl.cz/clanek/1895-google-picasa-mirne-kontroverzni-program>.
- DAWSON, Christopher. *ZDNet* [online]. 2010 [cit. 2. června 2011]. Should Google worry about Facebook social search?. Dostupné z WWW: <http://www.zdnet.com/blog/google/should-google-worry-about-facebook-social-search/2242>.

- DUNCAN, Riley. *The Blog Herald* [online] 2005 [cit. 22. května 2011]. A short history of blogging. Dostupné z WWW: <<http://www.blogherald.com/2005/03/06/a-short-history-of-blogging/>>.
- FARRELL, Nick. *TechEye* [online] 2011 [cit. 10. června 2011]. Microsoft wades into Google over cloud's "hidden costs". Dostupné z WWW: <<http://www.techeye.net/software/microsoft-wades-into-google-over-clouds-hidden-costs>>.
- FITZPATRICK, Jason. *Life Hacker* [online] 2010 [cit. 23. května 2011]. Five Best Blogging Platforms. Dostupné z WWW: <<http://lifehacker.com/5568092/five-best-blogging-platforms>>.
- GAUDIN, Sharon. *Computerworld* [online]. 2010 [cit. 29. května 2011]. In Schmidt's vision, Google will search before you even ask. Dostupné z WWW: <http://www.computerworld.com/s/article/9188800/In_Schmidt_s_vision_Google_will_search_before_you_even_ask>.
- GRUENER, Wolfgang. *ConceivablyTech* [online] 2011 [cit. 6. června 2011]. The Third Double-Digit Browser: Chrome Blasts Past 10%. Dostupné z WWW: <<http://www.conceivablytech.com/5438/business/the-third-double-digit-browser-chrome-blasts-past-10>>.
- GUSTIN, Sam. *Wired.com* [online]. 2011 [cit. 1. června 2011]. Google's Schmidt: 'I Screwed Up' on Social Networking. Dostupné z WWW: <<http://www.wired.com/epicenter/2011/06/googles-schmidt-social/>>.
- HEŘMANSKÝ, Martin. Úvod do společenskovedních metod [online] 2009/2010 [cit. 12. května 2011] Kvalitativní analýza dat. Dostupné z WWW: <<http://moodle.fhs.cuni.cz/mod/resource/view.php?id=8382>>.
- KAPOUN, Jan. *CIO Business World* [online]. 2010 [cit. 12. června 2011]. Historie Google. Dostupné z WWW: <<http://businessworld.cz/cio-bw-special/historie-google-6729>>.
- KINCAID, Jason. *TechCrunch* [online] 2010 [cit. 5. června 2011]. A Walk In The Cloud: My First Day With Google's Chrome OS. Dostupné z WWW: <<http://techcrunch.com/2010/12/10/chrome-os-review/>>.
- KURLYANDCHIK, Mark. *DailyTech* [online]. 2011 [cit. 12. června 2011]. Android Overtakes Symbian as World's No. 1 Smartphone Platform. Dostupné z WWW: <<http://www.dailytech.com/Android+Overtakes+Symbian+as+Worlds+No+1+Smartphone+Platform/article20787.htm>>.

- MACICH, Jiří ml. *Lupa.cz* [online] 2010 [cit. 10. června 2011]. Google Desktop se pomalíčku rozkládá. Končí další projekt Googlu?. Dostupné z WWW: <<http://www.lupa.cz/zpravicky/google-desktop-se-pomalicku-rozklada/>>.
- MITTELBACH, Jan. *tech.ihned.cz* [online] 2009 [cit. 3. června 2011]. Google představil plnohodnotnou navigaci. Bude zdarma. Dostupné z WWW: <<http://tech.ihned.cz/c1-38864320-google-predstavil-plnohodnotnou-navigaci-bude-zdarma>>.
- NOSKA, Martin. *Computerworld.cz* [online] 2010 [cit. 15. června 2011]. Google Analytics: Více soukromí uživatelů, méně výsledků k analýzám. Dostupné z WWW: <<http://computerworld.cz/internet-a-komunikace/google-analytics-vice-soukromi-uzivatelu-mene-vysledku-k-analyzam-6004>>.
- NOVOTNÁ, Hedvika. *Úvod do společenských vědních metod* [online] 2009/2010 [cit. 12. května 2011] Kvalitativní strategie výzkumu. Dostupné z WWW: <<http://moodle.fhs.cuni.cz/mod/resource/view.php?id=8840>>.
- OSTROW, Adam. *Social Media News and Web Tips - Mashable –The Social Media Guide* [online] 2010 [cit. 17. června 2011]. Facebook and Bing's Plan to Make Search Social. Dostupné z WWW: <<http://mashable.com/2010/10/13/facebook-bing-social-search/>>.
- PICHAJ, Sundar. *Official Google Blog* [online] 2009 [cit. 1. června 2011]. Introducing the Google Chrome OS. Dostupné z WWW: <<http://googleblog.blogspot.com/2009/07/introducing-google-chrome-os.html>>.
- POLESNÝ, David. *Živě.cz* [online] 2010 [cit. 19. května 2011]. Google připravuje Chrome Web Store: prodej webových aplikací a her. Dostupné z WWW: <<http://www.zive.cz/bleskovky/google-pripravuje-chrome-web-store-prodej-webovych-aplikaci-a-her/sc-4-a-153433/default.aspx>>.
- POSPÍŠIL, Aleš. *MobilMania.cz* [online] 2010 [cit. 11. června 2011]. V pokrytí 3G zaostáváme, měřit se můžeme s Ukrajinou. Dostupné z WWW: <<http://www.mobilmania.cz/clanky/v-pokryti-3g-zaostavame-merit-se-muzeme-s-ukrajinou/sc-3-a-1315080/default.aspx>>.
- POŠVIC, Kamil. *Root.cz* [online] 2009 [cit. 26. května 2011]. Google Dashboard: snazší správa uživatelského účtu služeb Googlu. Dostupné z WWW: <<http://www.root.cz/zpravicky/google-dashboard-snazsi-sprava-uzivatelskeho-uctu-sluzeb-googlu/>>.

- RAPOZA, Kenneth. *Forbes.com* [online] 2011 [cit. 17. června 2011] Brazil Keeps Google's Orkut Relevant; Tops Facebook. Dostupné z WWW: <<http://blogs.forbes.com/kenrapoza/2011/04/06/brazil-keeps-googles-orkut-relevant-tops-facebook/>>.
- RODGER, Michael. *Official Google Enterprise Blog* [online] 2009 [cit. 1. června 2011]. From Microsoft Exchange 2007 to Google Apps: the Delta Hotels and Resorts story. Dostupné z WWW: <<http://googleenterprise.blogspot.com/2009/11/from-microsoft-exchange-2007-to-google.html>>.
- ROSOFF, Matt. *SAI: Silicon Alley Insider* [online]. 2011 [cit. 11. června 2011]. If You Want To Make Money, Develop For Apple Platforms. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinsider.com/if-you-want-to-make-money-develop-for-apple-platforms-2011-4>>.
- SAVOV, Vlad. *Engadget* [online] 2011 [cit. 22. června 2011]. IDC fails to learn from previous mistakes, issues 2015 smartphone predictions. Dostupné z WWW: <<http://www.engadget.com/2011/03/29/idc-fails-to-learn-from-previous-mistakes-issues-2015-smartphon/>>.
- SEDLÁK, Jan. *Živě.cz* [online] 2009 [cit. 20. května 2011]. Google Chrome OS – nový operační systém v roce 2010. Dostupné z WWW: <<http://www.zive.cz/clanky/google-chrome-os--novy-operacni-system-v-roce-2010/sc-3-a-147789/default.aspx>>.
- SPOSATO, Jonathan. *Google Photos Blog* [online] 2011 [cit. 20. května 2011]. Picasa 3.8: Face movies, Picnik integration, batch upload, and more. Dostupné z WWW: <<http://googlephotos.blogspot.com/2010/08/picasa-38-face-movies-picnik.html>>.
- STUART, Keith; ARTUR, Charles. *Guardian.co.uk* [online]. 2011 [cit. 15. května 2011]. PlayStation Network hack: why it took Sony seven days to tell the world. Dostupné z WWW: <<http://www.guardian.co.uk/technology/gamesblog/2011/apr/27/playstation-network-hack-sony>>.
- VAŇKOVÁ, Markéta. *Úvod do společenskovedních metod* [online] 2009/2010 [cit. 12. května 2011] Verbální techniky dotazování. Dostupné z WWW: <<http://moodle.fhs.cuni.cz/mod/resource/view.php?id=8839>>.

- VEČEŘA, Zdeněk. *Živě.cz* [online]. 2010 [cit. 28. dubna 2011]. Jak být totálně „Google pozitivní“. Dostupné z WWW: <<http://www.zive.cz/clanky/jak-byt-totalne-google-pozitivni/google-chrome-gmail-google-talk-dokumenty-a-google-wave/sc-3-a-153309-ch-72442/default.aspx>>.
- VEČEŘA, Zdeněk. *Živě.cz* [online]. 2010 [cit. 28. dubna 2011]. Jak být totálně „Google pozitivní“. Dostupné z WWW: <<http://www.zive.cz/clanky/jak-byt-totalne-google-pozitivni/google-hlasky-google-me-notebook-prekladac-blogger-orkut-a-knol/sc-3-a-153309-ch-72443/default.aspx>>.
- VEČEŘA, Zdeněk. *Živě.cz* [online]. 2010 [cit. 28. dubna 2011]. Jak být totálně „Google pozitivní“. Dostupné z WWW: <<http://www.zive.cz/clanky/jak-byt-totalne-google-pozitivni/android-chrome-os-analytics-picasa-youtube-dekstop-mapy-a-street-view/sc-3-a-153309-ch-72444/default.aspx>>.
- WAGNER, Janek. *AuthorSTREAM* [online] 2008 [cit. 26. května 2011]. Google ve školách - Síť ve školství. Dostupné z WWW: <<http://www.authorstream.com/Presentation/Janek-85582-google-ve-kol-ch-kolstv-apps-skolach-kromeriz-education-ppt-powerpoint/>>.
- WAUTERS, Robin. *TechCrunch* [online] 2010 [cit. 10. června 2011]. Report: Skype Now Accounts For 12% Of All International Calling Minutes. Dostupné z WWW: <<http://techcrunch.com/2010/01/19/skype-international-calling-minutes-share/>>.
- YASSAR, Isaac. *Isaac Yassar's Blogspot* [online] 2009 [cit. 15. června 2011]. Related Post Widget for Blogger. Dostupné z WWW: <<http://isaacyassar.blogspot.com/2009/03/history-of-blogger.html>>.
- ZANDL, Patrick. *Lupa.cz* [online] 2011 [cit. 18. června 2011]. Google +1 je sociální tlačítko vedoucí do neznáma. Dostupné z WWW: <<http://www.lupa.cz/clanky/google-1-je-socialni-tlacitko-vedouci-do-neznama/>>.
- *Blogger* [online] 2011 [cit. 7. června 2011]. Historie služby Blogger. Dostupné z WWW: <<http://www.blogger.com/about>>.
- *Byznys.ihned.cz* [online] 2011 [cit. 17. června 2011]. Google poprvé v Česku převálcovává Seznam. Začala reklamní válka o trh. Dostupné z WWW: <<http://byznys.ihned.cz/c1-49420860-google-poprve-v-cesku-prevalcoval-seznam-zacala-reklamni-valka-o-trh>>.

- *Blog - The Brave Programmer* [online] 2010 [cit. 12. června 2011]. Gmail vs. Yahoo! mail vs. Hotmail. Dostupné z WWW: <<http://www.integralwebsolutions.co.za/Blog/EntryId/706/Gmail-vs-Yahoo-mail-vs-Hotmail.aspx>>.
- *Google.com*. [online] 2011 [cit. 15. června 2011]. Picasa 3.8 a Webová alba Picasa. Dostupné z WWW: <<http://picasa.google.com/features.html>>.
- *Google.com* [online] 2011 [cit. 10. června 2011]. Chromebooks: work better. Dostupné z WWW: <<http://www.google.com/chromebook/#business-education>>.
- *Google.com* [online] 2011 [cit. 10. června 2011]. Co je iGoogle? Dostupné z WWW: <<http://www.google.com/support/websearch/bin/answer.py?answer=20324>>.
- *Google Apps for Education* [online] 2011 [cit. 17. června 2011] Success Stories. Dostupné z WWW: <<http://www.google.com/apps/intl/en/edu/customers.html>>.
- *Google Earth*. [online] 2011 [cit. 2. června 2011]. Google Earth pro média. Dostupné z WWW: <<http://www.google.com/intl/cs/earth/media/>>.
- *Office – Microsoft Office* [online] 2011 [cit. 17. června 2011]. Webové aplikace Office Web Apps. Dostupné z WWW: <<http://office.microsoft.com/cs-cz/web-apps/>>.
- *YouTube* [online] 2007 [cit. 12. června 2011]. Northwestern University speaks about Google Apps. Dostupné z WWW: <http://www.youtube.com/watch?v=mhQHMGelTRc&feature=player_embedded>.

SEZNAM OBRÁZKŮ

OBR. 1	LOGO SPOLEČNOSTI GOOGLE	13
OBR. 2	UKÁZKA SYSTÉMU ADWORDS	16
OBR. 3	PODÍL JEDNOTLIVÝCH PROHLÍŽEČŮ NA TRHU	18
OBR. 4	LOGO OPERAČNÍHO SYSTÉMU ANDROID.....	24

PŘÍLOHY

Příloha A – Návod k polostrukturovanému rozhovoru

- a) Jak ses dostal/a ke Googlu? Jak ses s ním seznámil/a?
- b) Proč zrovna Google a ne jiné vyhledávače? Jaké jsi předtím používal/a alternativy, proč a proč jsi přešel/a ke Googlu?
- c) Používáš ještě dnes i tyto alternativy a proč? Na co?
- d) V čem je Google lepší/horší?
- e) Jak často používáš služby Googlu?
- f) Kdy jsi začal/a používat i aplikace, nejen pouhý vyhledávač?
- g) Jaké používáš aplikace? K čemu všemu?
- h) Proč zrovna tyto?
- i) Co se ti na nich líbí/nelíbí?
- j) Co bys změnil/a? Navrhl/a nějaké řešení?
- k) Jaké aplikace nejčastěji používáš v souvislosti se studiem?
- l) Co si myslíš o ochraně dat, které Googlu takto poskytněš?
- m) Dovedeš si práci na internetu představit bez Googlu?